Kő-Szabó Imre

Megkarcolt sorsok

(novellák)

Vác – 2023

Kő-Szabó Imre: Megkarcolt sorsok (novellák)

A könyvet ajánlom húgomnak,
Szabó Rózsa tanárnőnek

Vác – 2023

A kötetben szereplő írások
megjelentek:

KLÁRIS 2022 című antológiában, továbbá
online magazinokban:

Hetedhéthatár
Irodalmi Epreskert 5
Holnap Magazin
Kiskegyed
Kalamáris

ISBN: 978-615-81837-6-5 (PDF)
ISBN: 978-615-81837-7-2 (e-PUB)

Minden jog fenntartva
© Kő-Szabó Imre

Vác – 2023

A könyv borító fotóját, valamint a könyvet díszítő fotókat készítette

Bödő Viktória fotóművész

(fotók az „arcok és tárgyak” sorozatból valók)

A könyv szerkesztői munkálatait, valamint, digitalizált formai munkálatait végezte:

Dr. Szepes András

ny. főiskolai docens

Vác – 2023

Mottó

(négy híres mondás a sorsról)

„Sorsunkat, gondolatainkat, tetteink alakítják. Nem változtathatjuk meg a szelet, de irányíthatjuk a vitorlákat.”
(Anthony Robbins amerikai vállalkozó, író)

„Az élet a zenét választja, mi választjuk meg, hogyan táncoljunk”
(John Galsworthy angol író, irodalmi Nobel-díjas)

Gyakran találkozik saját sorsával azon az úton, amelyet annak elkerülése érdekében tett.”
(Jean de la Fontaine francia író, költő)

„A sorsok könnye – örömé, bánaté – édes és keserű”
(Sajtos Lajos magyar költő)

Vác – 2023

Szerző a könyvről:

A megkarcolás olyan sérülési esemény, mint ahogy valaki bosszúból, ért sérelem miatt vagy csak úgy, különösebb szándék nélkül megkarcolja az autómat. Ott marad a nyoma. Ezt a nyomot hurcolja a kijavításig. Újra kell dukkózni az egész karosszériát.

Átvitt értelemben mi is sokszor elszenvedjük a „karcolást," sérelmeket, megbántásokat, vádakat. Ha nem is a testünk sérül az ilyen „karcolástól," de a lelkünk biztosan. A nyomokat sokáig hordjuk magunkban.

Az itt közreadott írások utalnak ezekre a karcolási sérelmekre, mint az a traktoros, aki átlépett egy másik téeszbe a sérelmek miatt, vagy az a falusi asszony, akiről pletykákat terjesztenek alaptalanul. Vagy az a házaspár, akiknek megromlott kapcsolatuk során a férj a mindennapos féldecis üvegek társaságát keresi.

Vagy aki kórházba kerül, műtétet hajtanak végre rajta, a sebére varrt varratot elviszi a zuhany vize, aki hosszú házasság után, válást követően albérletbe kerül. Az is karcolást szenved, aki nehéz takarékosság után saját autóhoz jut, majd egy frontális ütközés tropára teszi az ő autóját.

Sajnos ezek a „karcolások" átfogó „dukkózással", nem gyógyíthatók, mert ilyen nincs is. A sérelmeket, „karcolásokat" hosszú éveken keresztül hordjuk magunkban. Néha enyhébben sajog, néha egyet-egyet el is felejtünk, de mindig velünk vannak, jelenlétük fel fel sajog bennünk. Ez az életünk része, ezzel kell együtt élnünk.

◙

Tartalom

Tojásos perpatvar 8
Sok kis, féldecis üveg 14
A kis fekete lány 20
Feljegyzések a kockás füzetbe 26
A svájcisapkás 31
Huszonévesek … 37
Meghibásodott kapcsolat 44
Eltévesztett temetés 49
Egy kis buli 55
A fiú és a két lány 63
Szomszédság, török átok 71
Nagymama éléskamrája 77
Kapuzárás után 82
Kórházi „tanmese” 90
Mikor „szédül” az ember? 97
Különös albérlet 99
Az én autóm 102

Tojásos perpatvar

Ebben a faluban Kovács Kató néni és Völgyi Piroska egy utcában laktak. Nem messze egymástól, csupán három ház választotta el őket. Kovács Kató néni már túl volt a hatvanon, Völgyi Piroska ezzel szemben olyan harmincas lehetett. Ha valaki találkozott vele és megnézte, egy véleménye lehetett csak, érett asszonyság, kicsattanó erővel. Mind a ketten férjnél voltak és a házasságukra nem lehetet rossz szót mondani.

Történt aztán egyszer, hogy Patkós Julika néni, aki olyan ötven éves korához viszonyítva, minden lébe kanál hírében állt. Szószátyársága kiváló volt, nem marad meg benne a szó, beszélni kezdett. Sőt, két szóból valami csodálatos képességgel négyet csinált. Így a szokott rövid hír is félórás beszélgetésbe torkollott. Tudta ezt mindenki a faluban, így az általa közvetített hírnek nem volt valami nagy súlya. Mégis feltudta borzolni a kedélyeket, sokan meg is haragudtak rá, de ez sajnos nem javított a helyzeten. Patkós Julika néni, amit mondott, csak legyintettek rá. Néha aztán fején találta szöget, ilyenkor lett is baj belőle. Julika néni a haragosok elől bujdosott, legalább is elkerülte a sértett felet.

Sajnos ez a bujdosó állapot nem tartott sokáig, mert Patkós Julika néni nem tudott csak úgy pihenni, újabb kihívások kellettek ahhoz, hogy meglegyen az ő által vélelmezett lelki békéje. Így történt aztán, hogy híreket terjesztett Völgyi Piroskáról. Azt mondta, hogy a téeszben van egy fiatal traktoros, azzal szokott silótakarmányért Piroska kimenni a falu határába. Ott aztán megpihennek, sokszor több időt töltenek ott, aztán

mikor visszaérkeznek, Piroskának az arca ki van pirulva. Ő nem tudja, csak kérdi, mit csinálhatnak ott a mezőn?

Ezt a történetet nem tudta magába tartani, amikor találkozott a boltból kijövet Kovács Kató nénivel, melegében el is mondta.

- Hallottad mi történt Piroskával? – kérdezte halkan, hogy ne hallja senki sem.

- Nem! – mondta Katónéni és valóban ő is kíváncsi volt, mi történhetett. – Mondjad már!

Patkós Julika néni pedig belekezdett a meséjébe és jól kiszínezve közre adta történetét.

- Ne mondj ilyen marhaságot! – reagált a történetre Kató néni. – Nagyon jól megvan az a férjével! – érvelt tovább.

- Az újdonság izgató! – szögezte le Patkós Julika néni. – Ő még fiatal és az ilyen kihívásnak biztosan nem tud ellenállni.

- Te csak azt gondolod. Rendes asszony a Piroska!

Aztán ebbe maradtak. Kató nénit azért emésztette a történet, nem akarta elhinni. Úgy döntött, elmondja ezt Piroskának. Amint hazaért, át is kopogott a szomszéd asszonyhoz és elmondta a hallottakat. Piroska mérges lett, itt is valóban kipirult az arca.

- Törődne inkább a maga dolgával. Mindig a mások sorsát akarja irányítani! – fakadt ki Piroska. – Majd elkapom én azt a cafkát. Csak találkozzam vele, ellátom a baját, nem teszi zsebre, amit tőlem kap! – összegezte reagálását a történtekre.

Kovács Kató néni egy kicsit röstellte is magát. Talán nem kellett volna elmondania, majd még nagy baj lesz belőle. De már nem volt visszaút. Piroska pedig azon törte a fejét, mit csináljon, hogy jól odavágjon ennek a szószátyár szipirtyónak. Még pedig úgy, hogy örök életében tanuljon belőle és ne legyen kedve még beszélni sem. Innentől kezdve gyűjtötte erejét, nem akart csak úgy hirtelen rá rontani. Meg kell adni a módját!

Így teltek a napok, sőt a hetek. Patkós Julika néni nem mutatkozott a faluban. Ez olyan volt, mintha ő maga is rájött,

talán túl lőtt a célon és most jobb a meghunyászkodás, abból nem lehet baj.

Egy pénteki napon történt, hogy Piroska elgyalogolt a falu utolsó utcájába. Itt lakott egy ismerőse, aki sok tyúkot tartott, így eladandó tojások sokasága sorakozott nála a kamrába. Tojásért ment, férje szereti a szalonnás rántottát, legyen reggelente mivel megkínálnia. Kerek kosarába bele is raktak harminc darabot.

- Máskor is gyere, van bőven, tojnak a tyúkok – invitálta az ismerőse.

- Jövök, szépek a tojások és jó nagyok! – mondta Piroska és visszaindult hazafelé. Már a kocsmánál járt, amikor előtoppant a semmiből Patkós Julika néni. Meglepődött, erre nem számított. A járdán találkoztak, már elmenekülni, vagy kikerülni nem volt lehetősége Julika néninek. Mind a ketten megálltak, nézték egymást.

- Na, itt vagy te pletykás szipirtyó! Mit híresztelsz te rólam? – vonta kérdőre Piroska. – Azt mondod, kurva vagyok? Tudod ki az, majd megmondom én neked! – de ez a beszélgetés eléggé emelt hangon folyt, már kiabálásnak hatott. Erre többen felfigyeltek, az emberek megálltak.

- Semmit, semmit – mentegetődött Julika néni és hirtelen nem tudta merre menjen. Amint látta Piroska mérges arcát, lába mintha gyökeret eresztettek volna, Nem tudott semerre mozdulni, csak állt ott egyhelyben és várta hátha történik valami kedvező mozzanat, amelyből kimenekülhet. Piroska folytatta emelt hangon:

- Jobb lenne, ha a saját portádon takarítanál! Ne avatkozz te bele senki életébe! – oktatta Piroska. Erre a veszekedés szintű szóváltásra a kocsmából is kijöttek a férfiak. Sokan hozták kezükben az éppen fogyasztott sörös korsójukat. Úgy tűnt, mintha ez itt egy olcsó színjáték lenne, talán jó lesz megnézni, hátha még szórakozunk is. Vélték többen is.

- Ne hagyd magad Piroska! Mindjárt szólok a férjednek, segítsen – szólt közben egy svájci sapkás férfi.

- Nem kell! Majd én móresre tanítom ezt a nőt! – mondta Piroska – és belenyúlt a kosarába.

- Mindent bele! – biztatta egy fiatal srác.

- Drukkolunk neked. – mondták többen.

- Végre valaki megtanítja ezt a pletykafészket móresre!

- Nem félek! - vágott közbe Patkós Julika néni határozottan és próbálta éreztetni, hogy nem fél.

Piroska elővett egy tojást és kiváló célzással Patkós Juli nénit fejen találta. A tojás eltört és sárgája végig folyt az arcán. Innentől kezdve, mintha golyózápor zuhatag érné Julika nénit, záporoztak a tojások. Már a tizenötödik tört szét kabátján, fején.

Úgy állt ott minta besárgították volna, megszeppenve, erre nem számított.

- Mindent bele! – kiabálták a férfiak.

- Úgy kellett neki! Eztán nem jár a szája feleslegesen. – mondta egy idősebb férfi.

- Még egy párat durrancs el! – biztatták Piroskát. Ő pedig nem volt rest, pár tojást még feláldozott a szégyenítés oltárán.

Aztán kitört az ováció, taps is kisérte.

- Ez egy remek alakítás volt! – nyugtázták Piroska fellépését.

Az elhangzott párbeszéd alkalmas volt, hogy a sértett Julika néni hirtelen sarkon forduljon és menekülőre fogja járását.

- Menj csak, menj! Vissza se gyere! Ilyen emberre nincs szüksége senkinek! – foglalta össze Piroska maradék dühét.

A kocsmából kijött férfiak csak álltak és néztek egymásra.

- Ilyen asszony kell nekem! – jegyezte meg egy fiatal férfi.

- Az ilyen még a te bajodat is ellátja. Nem mernél hazamenni egy kocsmai kirándulás után! - egészítette ki az előző véleményt egy idősebb, bajszos férfi. Ezen aztán nevettek és lassan vissza szivárogtak a kocsmába.

Piroska pedig elindult hazafelé. Fogta kezében a kerek kosarat, amely a kilőtt „tojás gránátoktól" jóval könnyebb lett. Betért Kovács Kató nénihez és aprólékos pontossággal elmesélte a kocsma előtt lejátszódott „előadást". Újból átélte a történteket. Megjegyezte úgy összességében:

- Bízom benne, hogy jó lecke volt ez a megszégyenítés annak a pletykás öregasszonynak. Talán többé nem jár a szája feleslegesen.

- Úgy legyen! – mondta Kató néni és titkon nyugtatta magát. – Mégis jó volt, hogy elmondtam neki.

Piroska fogta kerek kosarát, belenézett és megállapította, hogy még maradt hat tojás. Azt majd reggel a szalonnás rántottához pont elég lesz.

- A kedves férjem pedig jóízűen elfogyasztja, és ha majd hall valamit a történtekről, biztosan megállapítja: - Az én Piroskámmal nem lehet csak úgy kibabrálni!

◙

Sok kis, féldecis üveg

Reggel a szokásos időben ébredt Hornyák Zoltán irodista. Így ismerték, senki nem mondta, hogy bérszámfejtő, pedig az volt. A felesége még aludt, csak egy kis résre nyitotta ki a szobaajtót, nem akart semmit mondani, csak megakarta nézni. Külön aludtak pár hónapja, a nagy veszekedés óta. Már egy hete nem beszéltek egymással. Olyan mosolyszünet féle volt éppen köztük. Az asszony a pénz miatt perlekedett vele.

- Mamlasz egy fickó vagy, így nem visszük semmire – mondta, mérgesen. Ez a pénz körüli dolog az utóbbi időben többször megismétlődött. Ő a fürdőszobában megmosta az arcát, borotválkozott és fogta táskáját és elsétált a buszhoz. A szomszéd kisvárosban volt a kft, ahol dolgozott.

Megérkezett és az ÁBC-be indult, hogy vegyen magának valami reggeli félét. A kosárba tett pár kiflit, meg egy kis felvágottat. Bóklászott a pultok között, amikor meglátta azokat a decis kis üvegeket. Volt többféle, egy pálinkásat tett a kosarába. Már a pénztárnál állt sorba, amikor egy kollégája sodródott a háta mögé.

- Vettünk egy kis tízórait? – kérdezte és kajánul mosolygott, majd hozzá tette: -Meg egy kis szíverősítőt is?

- Inkább célzó vizet, randim van a főnökkel, nem akarok alul maradni – mondta magyarázatként. Aztán arra gondolt, mit képzel ez a kolléga, mit akar itt firtatni? Én majd megiszom, és talán múlik a feszültség bennem. Ez volt a magyarázat az első kisüveg történetére.

Kifizette a vásárolt cikkek árát és egy intéssel elbúcsúzott a kollégától.

Hornyák Zoltán a köznyelv szerint irodista volt. Egy kft-ben dolgozott, mint bérszámfejtő. Harmincötéves, még fiatalember, szőke hajjal és bajusszal, jól érezte magát. Úgy gondolta az élet ugyan nem sokat adott neki. Elvégezte a számviteli főiskolát, megnősült, van munkahelye, eddig nem volt semmi baj. Talán többre vágyott, egy lakásra, de ez nem sikerült. Feleségével, aki tanitónő volt a helyi általános iskolában, nyolc évvel ezelőtt szolgálati lakást kaptak. Ez egy olyan megállapodás félének tűnt mindig a szemében. Tudta, hogy egy saját lakás az mindig más, biztonságosabb. Az életüket feleségével, Zsófival albérletbe kezdték. Amikor megkapták a lakást, boldogok voltak, úgy érezte, minden elrendeződött.

Ahogy teltek az évek a mézes hetek egyre ízetlenebbé váltak. Néha még elmentek kirándulni, vagy éppen egy moziba, amely a városban volt. Így összekapcsolhatták egy presszói látogatással. Néha jókedvűen elbeszélgettek, ilyenkor mindig azt hitte, minden rendben van. Aztán előugrott a valóság. Zsófi hajthatatlan volt. Mindig másokra hivatkozott, hogy azok már külföldön is voltak, meg az egyik kolléga most vett autót. Ők csak egyhelyben topognak. Az ágy is ketté vált, mert külön aludtak. Hornyák Zoltánnak már az is megfordult a fejébe, hogy elválik Zsófitól.

Ez a gondolatsor sokszor napokon keresztül foglalkoztatta. Úgy hessegette el magától, hogy nincs kedve megint albérletbe menni. Aztán csak a lődörgés lenne az egésznek a vége. Pár kocsmát biztosan meglátogatna, de ehhez sem volt már kedve. Kényelmessé vált.

Azt vette észre magán, hogy reggelente amint betér az ÁBC-be, a kifli meg a felvágott után egyre gyakrabban tart szemlét a kis üvegek polcán. Ez a látogatás abban különbözik, hogy egyik nap konyakosüveget tesz a kosárba, másik nap éppen vodkást.

A kis üvegek tartalmukkal barátnak mutatkoztak, de amikor kiürítette felesleges nyűggé vált. Ugye arra ügyelni kell, hogy ez azért titok maradjon. Mit szólnának hozzá a kollégák, ha

elterjedne, a Hornyák minden reggel belök egy felest. Nem a kocsmában, mert azért diszkréten viselkedik, hanem a zsebében viszi a munkahelyére és egy óvatlan pillanatban lehörpinti. Ilyenkor úgy érzi, övé a világ, a gondok lapossá válnak és talán minden rendben is van.

Az üres kis üvegekkel azonban baja akadt. Hová is tegye, ez volt a nagy kérdés. Sajnos az elején csak úgy beletette a zsebébe, mondván majd kidobja valahol. Az utcai szemetesek mutatkoztak erre a legalkalmasabbnak. Itt csak az volt a gond, hogy körültekintően lehetett bedobni a gyűjtőbe, ne lássa senki. Ez nem mindig sikerült, mert munka végeztével nyüzsgött az egész utca. Aztán erről rendszerint elfeledkezett, meg Zsófi is megtalálta egyszer a kabátja zsebébe.

- Már titkon iszol is? Nem tudod megállni? Mit szólnak a munkahelyeden? – zsörtölődött az asszony.

Próbál mentséget találni.

- Csak egyszer kívántam meg, látod el is dobhattam volna – próbált őszintének tűnni, de Zsófit nem lehetett becsapni. Más megoldáshoz kellett folyamodni.

Mivel a történet a múlt század ötvenes éveiben játszódott, abban az időben, az irodákban még nem volt gázkonvektor, vagy az egész épületben központi fűtés, hanem olyan szenes kályha az iroda közepén, hosszú csővel. Korán reggel a fűtő begyújtott a kályhákba és meleg várta a dolgozókat. Napközben raktak a tűzre, hogy ne fázzanak.

Hornyák Zoltán életében ezek a változások éppen egy tavaszi napon kezdődtek. Örült a szép napsütésnek, a tavaszi friss levegőnek, de a gondok nem enyhültek. Maradt a reggeli bevásárlás az ÁBC-ben. Persze a kis üvegek kíséretében. Egyik reggel, mikor legurította a feles konyakot, forgatta a kis üveget a kezében.

- Hova is tegyem? Valami jobbat kellene kitalálni – így morfondírozott, és ahogy körbe nézett az irodában, szeme megakadt a hideg kályhán.

- Megszűnt a téli fűtés, üres a kályha! – kiálltot fel. –Ez egy jó megoldás, legalábbis átmenetileg. Nyugtatta magát és ünnepélyesen kinyitotta a kályha ajtaját és beledobta a kis üveget. Éles koccanással landolt a kályha tűztéri rácsán, aztán csend keletkezett. Még annyit mondott magának:

- Ne feledkezz meg róla, majd a nyár végén, egy szombati napon, amikor nincsenek bent, kiürítem.

Innentől kezdve nem volt már gondja a kis üvegek elhelyezésével kapcsolatban. Lepattintotta tetejét, szájához vette, nem is nyelt, csak úgy leeresztette, krákogott egy kicsit, meg köszörülte a torkát, mert a szesz marta. Aztán egy rövid mozdulat, kinyitotta a kályha ajtaját és bedobta az üveget. Csörrent egy kicsit, de ahogy szaporodtak a kályhában, onnantól kezdve a hangjuk is tompább volt.

Az otthoni veszekedések hullámzó időszakkal elő-elő jöttek. Hornyák Zoltán azzal tisztában volt, hogy valami megoldást találni kell erre a helyzetre. De a kényelmesebb, az ÁBC, meg a kis üvegek társasága, egyszerűbbnek látszott.

Így teltek a napok, néha egy kis enyhülés is mutatkozott otthon. De ez csak átmeneti állapot volt, mert Zsófi következetesen morgott, tette a megjegyzéseket. Hornyák Zoltán ilyenkor a legszívesebben elrohant volna otthonról. De egy faluban hová is mehetne, talán a kocsmába. Aztán

elterjedne, hogy a tanitónő férje kocsmázni jár. Ezt azért nem, inkább a látszat béke, a hallgatás maradt számára.

A munkából nem maradt távol egy napot sem. Így a reggeli ÁBC látogatás is természetes mozzanat volt. Számfejtette a béreket, elkészítette a kifizetési listákat, a főnök elégedett volt. Úgy szeptember elején eszébe jutott a kályha a sok kis üveggel.

- Valamelyik szombaton bejövök és eltüntetem őket – mondta úgy magának. Már ki is nézte azt a bizonyos szombatot. Mondta is Zsófinak:

- Szombaton bemegyek a kft-be, van egy két dolog, amit el kell intéznem. - ezzel megnyugodott és folytatta a munkáját. Zsófi két nap múlva szólt neki:

-Nem jó a szombat, mert anyuék meglátogatnak minket, így nem mehetsz el. Halaszd máskorra! – volt az asszony utasítása. Hornyák egy kicsit gondolkodott. – Nem is baj, majd legközelebb – összegezte döntését.

Aztán teltek a napok és az október közepére eső hétfőn, amikor az ÁBC-s útjáról betért a kft-be a folyosón népes munkatársi csoport fogadta. Vidámak voltak. Az egyik kolléga megjegyezte:

- Zolikám szép gyűjteményed van! Ezen többen nevettek, de a többség inkább a diszkréció miatt csak mosolygott. Amikor belépett az irodájában látja, hogy a fűtő két szenesvödröt már megrakott a kis üvegek sokaságával. Hirtelen nem tudott semmit mondani, állt, megbénultak a lábai.

- Mikor csempészted ezeket a kályhába? – kérdezte egy másik kolléga.

- Látom vegyesen fogyasztottad őket – szólt egy fiatal férfi és kedélyesen mosolygott.

Hornyák Zoltán csak állt, nem is tudja mennyi ideig. Arra gondolt mit is mondana a kollégáknak. A gond, nem az övékké. Aztán az jutott hirtelen eszébe: - Mit mond majd a főnöknek?

A reggeli látványosság elcsitult, ment mindenki a dolgára, csak Hornyák Zoltán ült az irodájába és várta a hívó szót: -

Zolikám gyere csak az irodámba – olyan hangsúllyal, melyet lehetett így, meg úgy is értékelni.

Eszébe jutott az első kis üvegnél mondott válasza a kollégának: - Ez egy célzó víz, hamarosan randim lesz a főnökkel, nem akarok alul maradni!

Hallgatózott egy kicsit, csend volt a folyóson. Elővette a kis üveget, lepattintotta tetejét és egy hajtásra megitta. Ült szótlanul, maga elé bámúlt és várta a telefon megszólalását. Nem tudta megmondani meddig várt. Hogy űzze az időt, pergette élete szürke lapjait. Súlytalannak érezte magát. Lesz, ami lesz! – ez volt a végső felkiáltása. Majd végre megszólalt a telefon, elhangzott az előre összerakott mondat. Zoli elindult a főnök irodája felé. A többiek látták még bemenni, de kijönni nem, mert közben vége lett a munkaidőnek és mindnyájan hazamentek.

◙

A kis fekete lány

Ez a márciusi reggel is olyan volt, mint az idei többi reggel. Álmos, hideg és hangulattól megfosztott volt. Péter unta ezt az egyhangúságot. A munkába menet csak úgy lógott a villamoson, ahogy kapaszkodott, mint egy oda dobott ruhadarab a fogason. Ösztönösen blokkolt a portán, köszönt, vissza bólintott az ismert arcoknak. Felhúzott az öltözőbe az emeletre. Ledobta utcai ruháit, magára öltötte overálját, belebújt a gumicsizmába, összekötötte magán az ujjatlan gyapjús bekecset és leballagott hat órára a műhelybe.

A többiek álltak, halkan beszélgettek és várták Racsmányt, a művezetőt. Nem késett, pontos volt, mint mindig. Szétosztotta az embereket, ki mit csinál, aztán indulás. Péter útja a megszokott volt. Ezt csinálta öt év óta, amikor belépett ebbe a gyárba, az újpesti Szőrmeáru gyárba, a pácoló műhelybe. Leszerelt a katonaságtól, két évi szolgálat után. Páncélosnak képezték ki. Hétköznapi ruhába hazautazott falujába és várta a jó szerencsét.

Az a bizonyos jó szerencse nem akart megérkezni, meló nem volt ott az alföldön. Irány Pest, albérlet és a már említett gyár. A pácoló műhelyben ő készítette a több hordónyi masszát, melyet a frissen mosott juh bőrökre kentek, pácolás céljából. Ezért két részlegben is felelős volt, meg a szivattyúkra is ügyelt, ne legyen dugulás, pontosan működjenek. Ha volt egy kis ideje, körbe járta a műhely többi részét és hol itt, hol ott, kedve szerint segédkezett a munkában.

Ma is így történt. Megkeverte az anyagokat, elindította a gépeket, ellenőrizte a szivattyúkat. Mindent rendben talált. Átment a krómozó műhelybe, a szárítókhoz. Gittával akart beszélni, jó lenne, ha estére összefutnának, tudta, hogy a férje vidékre vitt egy szállítmányt. Kamion sofőr volt. Valószínű reggelnél előbb úgysem jön haza. Ilyenkor este, ha egy ilyen alkalom adódott, felfutott hozzá. Gitta mindig vacsorával várta, ittak néhány pohár sört. Szeretkeztek. Az asszony olyan volt az ágyban, mint egy bomba, szinte robbant. Péternek ez nagy élményt jelentett. Szinte megújuló izgalmak közepette várta ezeket az estéket. Tudta, ha lebuknának, a srác laposra verné a pofáját. Előtte csak Gitta csillogó szeme, majd vad ölelése volt, és ha erre gondolt, lábai ellenálhatatlanul vitték az Akácfa utcába.

A szárítóba Gittát nem találta, csak egy fekete hajú, kreol bőrű, szép mellű, igazán jó alakú lányt, aki nem volt több tizennyolc évesnél. Ez a hirtelen jött találkozás nagyon meglepte Pétert. A kis fekete lány, akit ezután magában csak így hívott, lenyűgözte. Látott ő már több szép és csinos nőszemélyt, de ilyen szépet még nem. Haját kontyba viselte. A bőre nem fekete volt, inkább olyan, mikor a kávéba egy kis tejet öntenek. Még fénylett is. Talán egy szobrász tudna ilyet alkotni.

Péter egy pillanatra megtorpant, hirtelen nem jött ki hang a torkán, de aztán mégis összeszedte magát.

- Te mit csinálsz itt? – kérdezte zavartan és nem akarta elhinni, hogy ezt a széplányt látja maga elött.

- Itt dolgozom – mondta a lány. – Most hozott ide a művezető. Ma léptem be, még szerencse, hogy felvettek.

Péter gondolkodott, mit is mondjon ennek a lánynak. Aztán így szólt: - Nem könnyű munka ez, te is látod.

- Nem baj, majd megszokom. Sok mindenen túl estem én már – mondta magabiztosan.

- Nem kell elkeseredni, majd segítünk! – mondta Péter biztatóan.

- Péter a nevem – mondta a lánynak.

- Én pedig Bernadett vagyok! - és nyújtotta a kezét. Kezet fogtak és egymás szemébe néztek. Péter állt egy darabig szótlanul, majd tovább ment. Nem tudta kiverni fejéből a látottakat. Egész nap csak a kis fekete lány járt az eszébe.

Aztán talán eltelt egy hónap. Mindennap látta a lányt, beszélgetett is vele. A lány kedves volt, szépen beszélt, kellemesen csengett a hangja. Aztán egyik nap azt mondta Péternek:

- Nem jönnél el velem moziba? – tette fel a kérést.

Pétert meglepte a lány magabiztossága és egy kis gondolkodás után igent mondott.

- Legyél félnyolcra a mozi előcsarnokában, ott várlak. Veszek jegyet, ezzel ne törődj. Rendben?

Eljött a félnyolc, meg a lány is, aki csinosan volt öltözve. Péter feszített mellette, büszke volt, hogy egy ilyen lány van a közelében. Csöngettek, finoman megfogta a lány kezét és vezette a padsorok között. Leültek, nézték a filmet. Nem szóltak egymáshoz, csak a szemük találkozott elég sokszor. Ezek a pillantások kedvesek voltak, melegek és simogatók.

Vége lett a filmnek, kimentek az utcára, a nézők között keresték egymást. A lány indítványozta:

- Sétáljunk egy kicsit! – mondta és kedvesen Péterre mosolygott. A fiú elolvadt ettől a mosolytól és elindultak a következő utca felé. Az este kellemes szürkülettel és langyos szél kíséretében fogta közre őket. Május volt, szép tavaszi lehelettel.

- Hogy kerültér ebbe a gyárba? – kérdezte Péter.

- El kellett helyezkednem, sürgette a pártfogóm. Itt láttam kiírást erre a munkahelyre.

- Miért sürgettek?

- Állami gondozott voltam. Nagykorú lettem és kijöttem az intézetből. Kellett lakás és munka. – mondta lány, de nem volt szomorú.

- Ezt én nem értem – mondta Péter és nézte ezt a kis fekete lányt, ahogy ment mellette. Járása könnyű volt és léptei kecsesek.

- Nógrád megyéből kerültem egy pesti intézetbe – kezdte beszédét. – Hatan voltunk testvérek, én második vagyok. Pont nyolcadikba jártam, amikor elvittek a gyámosok. Apám meghalt, anyám nem dolgozott, szűk kis lakásban zsúfolódtunk össze – vázolta egyszerű összegzéssel eddigi élete történetét.

- A többi testvéred, hol van?

- Kettőről tudom, hol vannak, de háromról nincs ismeretem – összegezte a lány és most látszott először szomorúság az arcán.

Péter szerette volna vigasztalni, de csak annyi jutott eszébe, megfogta a lány kezét. nem tiltakozott, sőt megállt egy pillanatra és szembe fordult Péterrel. Ez az összenézés a kiszámíthatatlan valami, mikor két ember vonzalma egy ölelésben, egy csókban végződik. Így történt most is. Innentől kezdve fogták egymás kezét. Először szótlanul mentek majd elkezdtek beszélgetni, valami általános, jelentéktelen dolgokról. Csak egymást nézték és arra gondoltak milyen jó így együtt.

Vagy hat utcát is végig sétálták, amikor Bernadett megállt egy földszintes ház előtt.

- Itt lakom, albérletbe, egy öreg nénié a ház – mondta a lány. – Nehéz volt megszerezni, de most már van lakásom, munkám. Majd csak rendeződnek a dolgok.

Péter csak hallgatta és nézte a lányt.

- Szeretném rendbe hozni az életemet. Nem akarok úgy élni, mint a szüleim. Valami szebbre, jobbra vágyom. Nekem is legyen családom.

Péter tudta, hogy itt valami biztatót kellene mondania, de szótlan maradt, csak a gondolatok futottak a fejében, a megoldások özönlöttek, melyek, ahogy jöttek, úgy szerte is foszlottak. Aztán hosszabb szünet után annyit mondott:

- Légy türelmes, majd rendeződnek a dolgok.

Álltak szótlanul, nézték egymást, majd Péter búcsúzott.

- Holnap találkozunk!

Aztán teltek a napok, hetek a gyárban. Péter mindig kereste a lányt, beszélgettek, de más nem történt közöttük.

Péter úgy a nyár közepén, meló után sétált a körúton és megpillantotta a lányt, aki a kirakatokat nézte. Oda kiáltott:

- Bernadett! – a lány feléje fordult a vissza kiáltott: - Péter!

Megölelték egymást. Látszott az öröm mindkettőjük arcán. - Micsoda véletlen – mondta lány.

- Gyere, leülünk egy kávéra! – invitálta Péter.

Valóban beültek egy presszóba és kávézgatni kezdtek. Örömmel fogadták egymást és a beszélgetés kifogyhatatlan volt. Minden szóba jött.

- Eszembe jutottak az intézeti lányok. Mi lehet velük? Nem volt egyikőjük sem valami csuda rendes. Mind elveszítette szüzességet a kimaradások során – mondta és elgondolkodott egy kicsit. –Pedig visszafoghatták volna magukat.

- Ez az ő dolguk – próbált Péter enyhíteni a helyzeten. Bernadett csak hallgatott, kinézett az ablakon, nézte az utcai forgatagot, majd megszólalt:

- Kedvelsz te engem?

- Persze – mondta Péter. – Igen, fontos vagy nekem!

- Akkor vegyél el feleségül! Így rendeződik minden! – összegezte a gondolatsort. Nézte Péter meglepett tekintetét és magabiztosan mosolygott.

Péter nem válaszolt, csak hallgatott. Valóban nem is tudta megmondani erre mi lehet az elfogadható reagálás. A találkozás itt eléggé suta módon véget ért. A lány még vásárolni ment, Péter pedig szótlanul haza ballagott.

A gyárban erről aztán nem esett szó, úgy voltak vele, nem történt semmi. Péter egy hétre elutazott a szüleihez, mikor visszajött, Bernadettet nem találta sehol. Kérdezte az egyik kollégáját:

- Nem is tudod? Amíg távol voltál, kilépett a gyárból.

◙

Feljegyzések a kockás füzetbe

Két testvér, Sanyi és Gyuri vidékről Pestre költöztek, albérletbe. Gyuri az idősebb, 26 éves, Sanyi két évvel fiatalabb. Ő a postán dolgozik, a csomag szállítóknál. Gyuri gyári melós, egy elektromos targoncával a készárus dobozokat szállítja a műhelyből a raktárba.

Az albérlet egy szoba a folyósó végén, kicsi, alig fér el benne a két heverő, fűtés nincs. Egy kis vaskályha díszeleg a szobában, de abban tűz még nem égett.

Egy kockás füzetben üzengetnek egymásnak, az „életbevágó" fontos dolgokról.

Szeptember közepén, egy szerdai napon:

- Bástya mozinál este nyolckor várlak, a jegyeket megvettem. Erzsi is velünk jön: Sanyi

Két nap múlva:

- A kulcsot máskor ne felejtsd a szekrény zárjában, mert szétrúgom… Gyuri.

Másnap:

- Ma kimegyek a Nemzetközi Vásárba a srácokkal, este tíz után jövök: Sanyi.

Egy hétre rá:

- Negyvenezer forint a lakbérem, (már, mint az én részem) Kétezer Ft a mosatás, ötezer Ft-tal tartozom az öreglánynak. Fizesd ki a házinéninek, én majd, neked megadom: Gyuri.

Hétfőn délután:

- Azt mondtad, velem jössz azt a bunyós filmet megnézni. Vártalak, legalább egy órát, elmentem a srácokkal, ha akarsz, gyere utánunk: Sanyi.

Szerdán:

- A Vasas – Fradi meccset hallgasd meg a rádión, az eredményt reggel elmondod. Én most nem érek rá. Szia: Gyuri.

Péntek este:

- Holnap hajóval Dunaújvárosba megyünk. Kockának van ott valami haverja. Megígérte, finom kajával vár minket a haver. Nem tudom, mikor jövök. Este órát állítsd előbbre tíz perccel, mert ennyit késik. Sanyi.

Négy nap elteltével:

- Lementem a postára, feladom a levelet a faternak, hátha küld egy kis pénzmagot, a beszámolóra, városi fiainak. Üdv: Gyuri.

Egy nap múlva:

-.Elmentem Erzsihez, tíz után jövök: Sanyi.

A következő hét keddjén:

- (a mosatás szót kétszer aláhúzta) Intézd el a mosatást, mert nincs, mit felvegyek. Gyuri.

Szombaton:

- Erzsivel kimentem a Csillaghegyi strandra. Csak este tíz után jövök. (milyen remek így október elején ez az „öreg-spinék" nyara. Nem igaz?) Sanyi.

Vasárnap délután:

- Elmentem Marit és a kölcsön adott pénzt megkeresni: Gyuri.

Szerdán, kora délután:

- (Délelőttös volt. fizetést kapott.) –Lementem a csarnokba vásárolni. Ha segítesz, mikor haza érkezel, főzök egy jó vacsorát, ha már nem főz más: Sanyi.

Aznap, késő délután:

- Elmentem a stadionba a Vasas mérkőzésére. Utána jövök, a vacsorával várjál meg: Gyuri.

Szombaton:

- Hétfőn délután jövök csak, most haza utazom. Minden rendben, tiéd a kégli! Sanyi.

Következő hét csütörtökjén:

- Kimentem Jocóhoz Budakeszire. Azt ígérte, szerez valami jobb állást. Unom már ezt a trógerolást. Gyuri.

Rákövetkező hétfőn:

- Itt voltam délben, ellógtam a melóból. A házi néni elkérte a bőröndöt, valami szajrét visz valahova. Holnap hozza, szeretettel: Sanyi. Ui: lődörgők egy kicsit, majd jövök!

Pénteken:

- Most én utazom haza. A ruhát elvittem, ha lehet, az ottani szabóval megcsináltatom. Az ágyneműt okvetlen tedd ki, hogy

kicseréljék, mert ez már nagyon piszkos és szaga is van. Ne felejtsd el! Gyuri.

Néhány nap után:

- Éjjel dolgozom. Elvittem a barna nadrágodat, meg a zakót. Este Erzsinél vacsorázom. Sanyi.

Egy hét elteltével:

- Vegyél nekem levélpapírt és borítékot. A levelet holnap megírom a hirdetésre, az új lakás ügyében. Jó lenne tényleg, ha központi fűtéssel üzemelne. Itt megfagyunk! Sietek: Gyuri.

Két hét elteltével:

- Gyorsan karácsony lett! Kellemes ünnepeket, otthon találkozunk. Anya felhívott, hogy nagyon várnak. A srácok elvisznek kocsival. Csaó! Sanyi.

Ünnepek után:

- Belvárosba mentem. A pénz rendben. Veszek magamnak egy inget meg egy nadrágot. Este meghívlak egy pofa sörre. Gyuri.

Szerdán:

- Figyelj ide! Nem jövök haza, csak reggel. Ha minden jól megy, meleg, puha ágyban alszom. A pénzt köszönöm. Majd mesélek. Ölel: Sanyi.

Szilveszter előtt:

- Ha haza akarsz utazni, a gyors 3.500 Ft-ba kerül. Este nyolcra otthon vagy. Hozd el a kockás zakómat, meg azt a sárga fedélű könyvet. Ne felejtsd el! Kösz: Gyuri.

Január első napjaiban:

- Jocó nem tudott semmit intézni az állás ügyében. Őt is átverték, marad minden a régiben. Egyelőre! Gyuri.

Pár napra rá:

- Veszek egy cipőt, mert ez már förtelmes. Elmegyek a srácokkal egy kicsit. Ha lesz még időm, Erzsit is meglátogatom, régen láttam. Megkaptam a pénzt, a tartozást este intézem. Sanyi.

Következő reggel:

- Vártalak, mi a fene történt veled? Gyuri.

Egy nap múlva:

- (egy kis cetli betéve a szoba asztalára. Látszik, hogy sietősen írták). „ … Sándornak! Nagyon szépen kérem, azt a tizenkétezer forintot szíveskedjék postán feladni címemre. Bízom, még nem felejtette el! Már kétszer is kerestem, de sosem volt itthon. A pénz nekem is kell! Tomis Józsefné.

Még aznap délután:

- Ki ez a nő? Gyuri.

Másnap:

- Nem lényeges, a pénze után fut. Sanyi.

Este:

- Beosztással élhetnél. Gyuri.

Következő nap délután:

- Nincs kitől tanulnom. Sanyi.

Öt nap múlva:

- Megnéztem a lakást, az sem jobb, mint ez. Maradunk! Gyuri.

Rá egy hétre:

- Nincs egy fityingem sem, hagyhatnál itthon legalább egy tízest, ezerben. Majd jövök. Szia: Sanyi.

Itt a füzet betelt!

◙

A svájcisapkás

- Elágazás következik! Leszálló van? – kérdezte a busz kalauz az első ülésről visszafordulva.

- Igen! – válaszolta Szilágyi Péter és felállt.

A sofőr felgyújtotta a villanyt a buszban.

A kocsi lassan fékezett, majd nagy rántással megállt. Leszállt, becsapta az ajtót. Az autóbusz motorjának hangja egyre távolodott, majd teljesen elveszett az esti csendben.

Szilágyi, ez a harminc éves önkormányzati beosztott, ott állt az esti szürkületben az országút mellett. Arra gondolt, hogy az értekezlet lehetett volna rövidebb is. Már beakarták fejezni, akkor, még talán elérte volna a korábbi buszt, amikor a minisztériumi kiküldött szót kért. Ezt azért mégsem illik ott hagyni, aztán beszélt legalább egy órát. Igaz, érdekességeket is mondott, de már nem tudott úgy odafigyelni. Csak az óráját nézte, a gyorsjáratot el kell érni, mert neki még nyolcvan kilométert kell utaznia. Így is csak félkilencre ér haza, meg az elágazásnál várni kell jó félórát a csatlakozó buszra, amely beviszi a faluba.

A falu, ahol lakott a bekötő úton már csak három kilométer. Semmi az egész. Gyalog megtehetné, talán még a séta is jót tenne a sok ülés után. De most nem volt kedve hozzá.

Várt. Hátha jön valami, ami elviszi. Az országút azonban csendes és üres volt.

Aztán jött egy motoros. Nem volt nála csak egy sisak, azért felszállhatott volna ő arra az ülésre. Ilyen távon nem igen jön rendőr, meg, ha jönne is, ismeri őt a körzetes.

A motoros elhajtott. Köszönt, de tovább ment. Egy darabig figyelte a motor piros stoplámpáját, ahogy egyre távolodott.

Aztán sokáig nézte a lenyugvó nap vörös fényét, amint a hegyek mögött fényesre festette a kékes-szürke eget.

Talán tízpercnyi várakozás után úgy határozott mégis elindul gyalog. Aztán letett erről a szándékáról, mert csak kinevetnék. Mire a faluba érne a csatlakozó busz is a nyomába érne.

Hirtelen egy nagy piros kerekű traktor fordult be a főútról. Zetor volt. Ezt mindjárt megismerte. A szürkület miatt már égtek a lámpái. Bukdácsolva jött a macskakövekkel kirakott rázón. Előtte hirtelen megállt. A vezető kiszólt:

- Hazafelé?

- Igen!

- Na, jöjjön!

Felszállt. Oldalt volt egy kis deszka ülés, látszott, hogy ezt utólag eszkábálták oda. A Zetor nagy rángatásokkal indult. Párszor beverte a fejét a vezető fülke tetejébe. Az éles motorzúgás bántó volt fülének.

- Nem valami jó a rugózás! – mondta az overallos vezetőnek, akinek a fején, egészen félre csúszott a szürke svájcisapka.

- Kicsit kemény, de meglehet szokni!

- Ott biztosan jobb ülni.

- Nem sokkal. Rugózik, de ráz is – mondta a vezető.

- Fárasztó a vezetés? – kezdte a beszélgetést Szilágyi Péter.

- Tekergetni kell ezt a kormányt. Elfárad az ember mire este lesz. Látja milyen nagy a holtjátéka? – kérdezte és egyensúlyozva, tekergetve tartotta a traktort az út közepén. Aztán egyik kezével elengedte a kormányt, ügyesen, szinte zsonglőrködve egy rövid mozdulattal kivett a zsebéből egy cigarettát. Öngyújtót kattintott és egy nagy szívás után egyszerre tele fújta füsttel az egész fülkét

- Nem javítják?

- Minek? Gurul ez! Az a fontos csak, kint a földeken ez nem számít, ott elfér – mondta a traktoros és intett a kezével hozzá.

- Jó géppel mégis csak könnyebb dolgozni.

- Az igaz. Csak látta volna mi volt itt ebben a téeszben. Minden reggel úgy kellett mind a hat traktort behúzatni. Egy sem akart indulni. Ez legalább beindul.

Már az erdőnél jártak. Látta az út mellett a magasfeszültségi távvezeték acél tartó oszlopait, ahogy ott sorakoztak. Mégis csak jó, hogy jött ez a traktoros, hamarabb otthon lesz.

- Nem dolgozik már itt a téeszben? – kérdezte a traktorost, mert mégis csak fura volt ez a múltidős meghatározás.

- Már nem!

- Itt hagyta?

- Itt, a fene egye meg!

- És most hol?

- A szomszéd téeszben a szendieknél – mondta a traktoros és tovább szívta a cigarettát, közben ügyesen tekergette a kormányt a keskeny úton.

- Jobb ott?

- Jobb, jobb, sokkal! - válaszolta és nézte az utat. – Meg tudja, a légkör is szabadabb! – tette hozzá.

- A pénz?

- Az megvan.

- Aztán miért hagyta itt ezeket?

- Nem bírtam én ezt az elnököt. Azt hitte, ő itt a kiskirály. Morgott állandón az emberrel. Csak a hajtás, pénz meg sehol – mondta.

Csend állt be a beszélgetésbe. A motor zúgása nagyon erős volt.

- Egyszer csináltam egy fuvart a komának, egy este fát hoztunk az írtásról. Másnap ott kiabált velem a gépszín előtt. Mondtam neki én nem szoktam az ilyen hangokhoz. Ő erre: - Fogja be a száját, nem kérdeztem! – Az anyádat! – nekem sem kellett több, hát mit gondol, lopom én a napot, meg a téesz

pénzét? – kérdeztem tőle. Aztán még azt is mondtam neki: - Azt hiszem, ezt magának jobban kellene tudnia. Azt a vacak, szürke Moszkvicsát, itt javították ki a gépműhelyben. Három ember legalább egy hónapig melózott rajta, hogy valamilyen pofája legyen. Aztán meg elpasszolta a piacon. Kapott érte vagy öt, vagy hatszáz rongyot – mondta folyamatosan és látszott rajta, hogy újból éli a történteket.

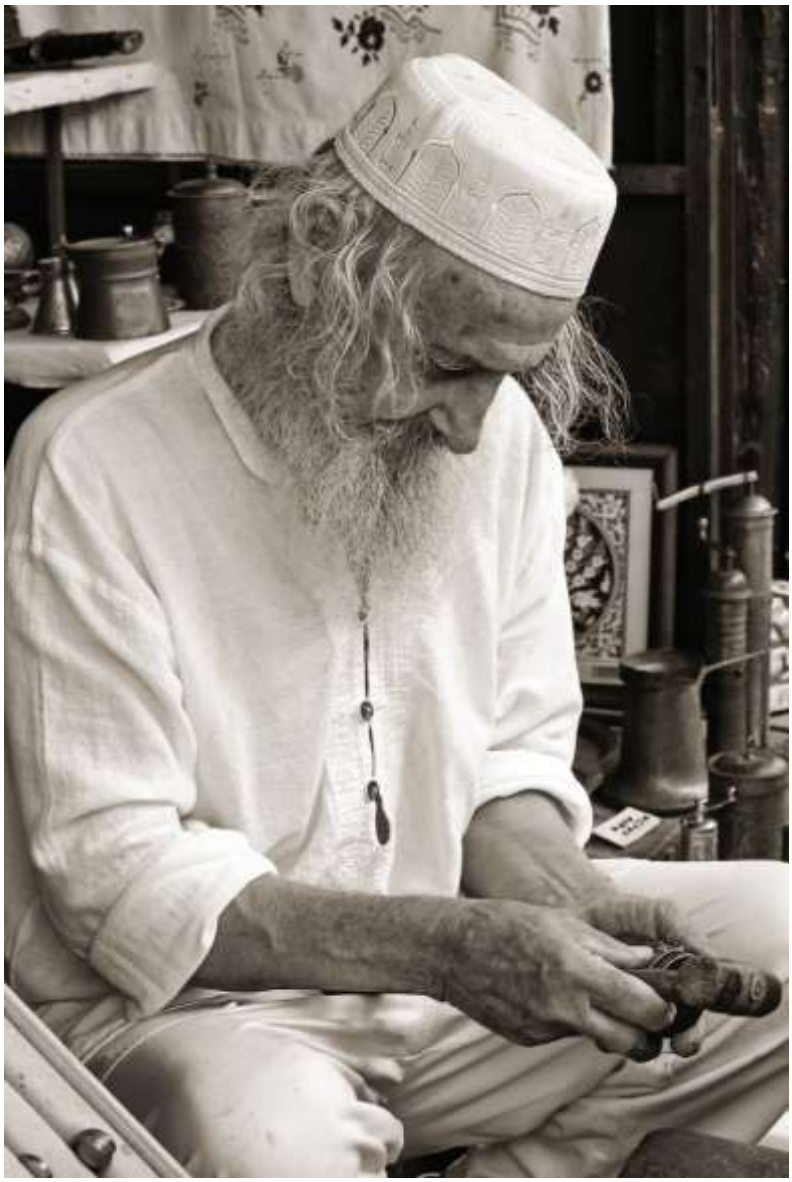

- Olyan vörös lett az a kövér feje, mintha az összes vért oda hajtottak volna – folytatta a traktoros. – Kirúgom! – mondta az elnök nekem.

- Maga mit válaszolt?

- Mondtam neki, kirúghat, persze ha megvárom! De maga valahol bátyám – mondtam neki –szép csíkos öltönyöcskében rakosgatja majd a kaptafákat, vagy csomagolja a zacskókat, én pedig még mindig traktoros leszek.

- És ő?

- Azt nem tudom mit mondott, mert nem vártam meg. Másnap kiléptem, kikértem a munkakönyvemet, mert tudja, én csak alkalmazott voltam ott – mondta a svájcisapkás traktoros teljes meggyőződéssel. Sebességet váltott, az út egyenletes volt.

El is érték a falu első házait. Az utcákon már égtek a villanyok.

- Az dühitett csak, hogy erről, meg más dolgokról is tudtak… nem csak itt, másutt is, feljebb… és nem történt semmi. Hagyták.

Most pillantott vissza először Szilágyi Péterre, lehet, hogy szeretett volna a szemébe nézni, de a kormány megint megugrott, arra kellett figyelnie.

- Az a baj – folytatta a beszédet a traktoros – árt ez az ügynek. Ezért nem haladunk előbbre! Itt abba hagyta, látszott rajta, gondolkodik.

- Most hová megy? – kérdezte a traktorost.

- Megyek haza! – válaszolta.

- Nem is megy vissza?

- Minek? Lejárt a műszak!

- A traktort haza viszi?

- Persze! – mondta és megigazította félrecsúszott sapkáját. – Mindegy ennek, hogy hol áll, ott vagy itt. Nem igaz?

Már bent jártak a falu közepén. Gyerekek futottak az út szélén.

- Köszönöm, én itt leszállok! – mondta a traktorosnak.

Lassított, majd megállt.

- Hát még egyszer! – búcsúzott és oda nyújtotta a kezét az overallos traktorosnak.

- Szívesen! – válaszolta és kezet ráztak.

- Viszlát!

- Minden jót!

A traktor nagy kerekeivel, meg a félre csúszott kormányával, benne a vezetővel tovább egyensúlyozott az úton.

Szilágyi Péter egy darabig még ott állt, nézett a traktor után és arra gondolt, amit ez az ember mondott. Hirtelen csak gondolat foszlányok jutottak az eszébe. – Az elnök… a kiabálás… a feketefuvar… a szürke Moszkvics… én is láttam, amikor dukkózták egy vasárnap délelőtt. Biztos a téesz ügyeit is intézte vele… ez az overallos, svájcisapkás ember aggódik… Tegnap este is ott állt ez a traktor a Mikszáth utcában.

Emlékezett erre most már határozottan. Aztán egyenletes léptekkel elindult haza.

Hallotta, ahogy a kutyák ugattak az estében.

◙

Huszonévesek …

1.

- Éhes vagyok, majd kiszakad a gyomrom! – hasított a gondolat hirtelen Seres Lajos fejébe, amint nagy léptekkel gyalogolt délidőben hazafelé. – Enni kell! – határozta el, most ez volt a legfontosabb számára. Megebédelt egy közeli McDonald's-ban. Kért egy hamburgert, nagy adag sült krumplival, meg kecsapot. Aztán hazament és lefeküdt, mert fáradt volt. Az éjszakai műszak a csomagok miatt a postán, eléggé elhúzódott. Mikor felébredt, nem tudta meddig alhatott, teljesen elvesztette időérzékét. A szobában sötét volt, latolgatta délután van-e, vagy már este. Ahhoz nem érzett erőt, hogy felkeljen és meggyőződjön az idő múlásáról. – Miért ilyen fáradt az ember? Vagy most jön ki rajtam? – tette fel a kérdéseket önmagának, de nem válaszolt rá. Az óra ketyegésére figyelt. Mindig úgy érezte gyorsul és erősödik a hang. Néha már úgy felfokozódott a ketyegés, azt érezte, szétveti a fejét. – Hülye egy játék, tessék felkelni! – döntött egyértelműen.

Kinyitotta az ablakot, kint már sötét este volt. Nyújtózkodott, beszívta a hirtelen becsapódó friss levegőt. Az úszástól erős felsőteste megfeszült, ennek a huszonnégy éves barnahajú fiúnak.

- Irén vár! – ez a gondolat futott be először. – Gyerünk gyorsan!

Öltözködni kezdett.

2.

- Mi van Sereském? – kérdezték tőle, ahogy belépett a presszóba. – Szevasztok! – köszönt Seres Lajos, látszólag jókedvűen. – Már azt

hittük nem jössz! – mondta Tóbi, ez az alacsony, barnahajú fiú. – Pedig Iréntől úgy hallottam, hogy lejössz. – Elaludtam egy kicsit! – mentegetőzött Seres. – Te délutánonként alszol? – Á, nem, csak most! – Azt hittem már, hogy valamilyen főúri életet élsz?

Teljes volt a társaság. A tegnap estiek mind ott voltak, körbe ülték az asztalt. Ott ült az előbb kérdezett húszéves Tóbi Ferenc, ott volt még Ruff Péter a maga huszonhárom évével, szőke bebodorított, égnek álló sörényével. A tegnapiak közül csak Kiss Gábor, a tizenkilenc éves kopasz srác hiányzott, akit Kiss vezeték neve ellenére Colosnak becézett mindenki, mert méretes alakja, meghaladta a 190 centit. Vali ült még ott, ez a szőke bombázó, mert formás alakját nem lehetett eltéveszteni. Vezeték nevét ellenben nem tudta senki, ő csak a Vali volt. Egy új fiúval voltak többen. – Téged még nem ismerlek – mondta Seres és kezet nyújtott. – Fülöp! – mutatkozott be a fiú. Huszonöt éves lehetett, kigyúrt felső testel, rajta egy fekete bőrdzseki, fényesre bokszolva, kefélve. Nyeglén nyújtotta oda a kezét, mit sem törődve Seressel. – Seres Lajos! – válaszolta és erősen megszorította a feléje nyújtott kezet.

Fülöp felszisszent és szúrón nézett Seresre, aki leült, mint aki jól végezte dolgát és a társaság többi tagjaihoz fordult. – Irén? Nincs itt? – kérdezte, mert számára ez volt a legfontosabb kérdés. – De itt van, csak elment valahová – válaszolta Vali. – Ideges volt egy kicsit. Furcsának is találtam. Nem szokott ilyen lenni. – Megígértem, hogy eljövök, de olyan fáradt voltam – magyarázkodott Seres és egy kicsit feszélyezve érezte magát a késés miatt.

Sört ittak. Az asztalon úgy álltak az üvegek, mint a kugli fabábúi. – Ma sörnapot tartotok? – kérdezte Tóbitól. – Az egyhangúság nem jó, kell egy kis változatosság! – összegezte a fiú. Seres nem akart ünneprontó lenni, ő is sört ivott, pedig valamilyen tömény italt szívesebben látott volna a gyomra. Öntötte magába ezt az árpa levet, ízét nem érezte, csak a mennyiségét.

Mire Irén visszajött már a hangulat magasra emelkedett. Helyet szorítottak neki Seres mellett. – Soká jöttél! – mondta a lány. – Egy kicsit elaludtam, de siettem. – Már úgy volt, hogy elmegyek.

Seres nézte a lányt, ezt a csinos húszéves, igazán szépnek mondható, barnahajú teremtést. Szemük találkozott és érezte, hogy valamilyen borzongás fut át rajta. – A fajfenntartás ösztöne! – így nevezte magában.

A társaság Fülöpre figyelt. Legjobb sztoriját mesélte el. – Ezt még nem is mondtam el nektek. Állati egy balhé volt. Már napok óta nem történt semmi. Azt hinné az ember, megdöglik az unalomtól. Egyszer

csak beállít hozzám a Colos. Azt mondja: - Megütöttem a főnyereményt! – Mi történt veled? - kérdeztem. –Lottón nyertem és kidobott az asztalra vagy négy köteg húszezrest.

- Haláli! – vetette közbe Tóbi ámulva.

- Ez még semmi! – folytatta Fülöp. – Gyere velem! – mondta Colos. – A srácok lent várnak. Fogom magam, lemegyünk, nem látok senkit, az utca üres. Colos észrevette, hogy nézelődök, erre mondja: - Mit képzelsz te a haverodról, milyen ember az? Nem gyalog jár, taxin! Elgondolkodtam, tényleg ott állt egy behemót nagy kocsi. Beszálltunk. Hirtelen, ahogy megszámoltam voltunk vagy hatan.

Ivott egy pohár sört és folytatta.

- Persze hatan voltunk, mert az egyik srác még mondta is, annyian vagyunk, mint a gonoszok! – Ki a gonosz itt, hiszen hatan vagyunk? – kérdezte a bent ülők közül valaki. – Hetedik a sofőr! – vágták rá többen is.

- Nem volt érte mérges a pilóta? – kérdezte Tóbi.

- Miért? – csodálkozott Fülöp.

- A megjegyzésért, hogy ő lett a gonosz!

- Nem. A Colos azt mondta a taxisnak, ne törődj apuskám semmivel, vigyél bennünket a Ráday Kupolába. Nyomott neki bőven.

- Jó helyet választottatok! – mondta Seres.

- A Colos ebben specialista – folytatta Fülöp. Bementünk, leültünk, jön a pincér. – Tessék uraim! – Egy vödör unikumot! – rendelt Colos. – Kérem, így nem szolgálhatok fel, csak kimérve! – válaszolta a kopasz pincér. – Úgy is jó! – mondta Colos megnyugodva. – Tehát hat fél unikum? – összegezte kérdés formájában a megrendelést. – Nem! Hozza addig, amíg nem mondjuk, hogy elég! – rendelkezett Colos. A többiek harsány röhögésbe törtek ki. A pincér értetlenül bámult ránk, de azért feltalálta magát és megkérdezte: - De uraim, a fizetés körül nem merülnek fel majd esetleges nehézségek? – Tessék! – mondta erre Colos és zsebéből egy köteg pénzt tett óvatosan az asztalra. – Elég

lesz? – kérdezte. – Elnézést! – mondta a pincér. Láttátok volna az arcát. Még a szeme is felakadt.

- Marha jó! Mondta Ruff és nevetett. A nevetése átterjedt az egész társaságra.

3.

Már hosszú ideje mentek szótlanul egymás mellett, mikor Seres megkérdezte a lánytól. – Ez a Fülöp sokszor van veletek? – Nem igen. Miért? – Süket polgár! – szögezte le a fiú. – Nekem unszimpatikus, hülye dumája van! – Ezért szeretik a többiek – igazította ki Irén. – Mindig mesél valamit. Ez a mai még nem is volt rémes. Szokott olyanokat mondani, hogy… főleg a nőkről. Házibulikról, anyaszülte meztelen az egész társaság és egyéb nyalánkságok…

- A többiek elhiszik? – kérdezte Seres. – Nem hazudik! – mondta a lány egyszerűen. – Már volt, aki meggyőződött róla? – Persze! Tóbi is volt, meg a Vali. Ő mesélt róla. Seres Lajos egy kis idő után megkérdezte: - Neki tetszett? – Valinak? – Igen! – Felszedett egy menő fejet ott. Valami fogorvos volt. Járt vele egy darabig, aztán az is kifutotta magát. – Miért teszi ezt Vali? – Ő sem tudja! Szórakozásból talán. A lépések kettőjük között összehangolt volt. Mentek egymás mellett.

- Ez a hobbyja? – kérdezte tovább a fiú. – Úgy látszik – válaszolta a lány. – Különös… - csóválta a fejét. Lépegettek szótlanul a házak között, az utcán. Messziről zenei hangok szűrődtek feléjük. – Erről a zenéről jut eszembe – mondta Seres. – Feljöhetnél pár CD-t meghallgatni. – Most? – kérdezte döbbenten Irén. – Miért? Késő van? – csodálkozva mondta a fiú. – Majd máskor! – felelte a lány. – Nem olyan sürgős!

A fiú erősködött. – A zene hallgatása szerintem hangulat kérdése. – És most milyen zenét hallgatnál legszívesebben? – kérdezte Irén. – Jazzt, lassú számokat. – Egyedül laksz? – érdeklődött a lány. – Igen, albérletben, egy öreg néninél. Nem zavarja a zene. Nagyothall!

A lány maga elé nézett. Lassúra fogta lépteit. Nézte fehér cipőjét, amint lépésről-lépésre maga elé tette. Ahogyan az egyik cipő elhagyta a másikat, majd ismét utolérte és most a másik hagyta el az előbbit. Arra gondolt, hogy ez a két cipő egy pár, egymáshoz tartoznak, és mégis külön-külön járnak. – Mi emberek is így vagyunk. Itt ez a fiú. Együtt járunk, úgy érezzük, összetartozunk, és mégis külön-külön világot alkotunk, ahol az összeköttetés időleges. Miért nem állandó? Miért nem tudom, mire gondol most? Rám? Vagy csak arra, hogy felvigyen a lakására?

- Szomorú vagy? – kérdezte Seres és megállította a lányt.

Maga felé fordította. – Nem! – válaszolta tömören, de kissé lehangolva. – Akkor mi a bajod? – a kérdés kissé keményen hatott.

Az éjszakában hirtelen autótülkölés vágott bele. Az úttesten erős reflektorral egy autó száguldott el, utána méterekre egy motoros rohant. A lányt megijesztette ez a szokatlan lárma, amely amilyen hirtelen támadt, olyan gyorsan el is múlt. Seres figyelmét is elvonta egy pillanatra. – Üldöznek valakit! – gondolta egyszerűen. Ahogy felocsúdott a látványból, újból sötét lett, a fény után még erősebb. Aztán hirtelen a lány karjait érezte a nyakán és fejét a mellén. Csendesen sírt.

- Megijedtél? – kérdezte Seres. A lány nem válaszolt csak tovább sírt. – Nem kell félned, itt vagyok! – nyugtatta. – Félek… félek… - szipogta a lány. – Mitől? – Nem tudom – válasza bizonytalan volt. – Csak úgy nem fél az ember. Indok nélkül sohasem. Vagy eszedbe jutott valami?

A lány igent intett a fejével.

- Micsoda? – Irén nem válaszolt, lehajtotta a fejét. – Titok? Sohasem mondhatod el? – firtatta a fiú nyugalommal. – De… - Mikor? – Ha akarod most is… - Akarom!

Irén Seres szemébe nézett. Úgy érezte, hogy különös tűz ég ezekben a sötétbarna szemekben. Karját újból a fiú nyakára fonta. – Rossz volna nélküled… egyedül érzem magam… itt biztonságban

vagyok! Seres nem szólt, az utcai lámpákat nézte. Az egyik lassan himbálódzott. A fénye időnként a szemébe csapódott. Ha a másik oldalra billent a sötétben is egy fényes csík maradt a szeme előtt. Ha lecsukta, akkor is látta.

A lépcsőházban élesen kopogott a lány cipőjének sarka. Nehezen tudta kinyitni a lakás ajtaját. Az előszobában kétszer is nekiment a falnak, pedig máskor sohasem fordult vele elő, a sötétben is tudta az utat. Nem akart villanyt gyújtani, nehogy meglássa a háziasszonya. Úgy érezte olyan, mint a tolvaj. A szobában azonban éles volt a fény.

Irén félszegen állt az ajtóban. Seres nem tudta mit tegyen most. – Gyere, ne félj… - becsukta az ajtót. Megkönnyebbült, most már biztonságban érezte magát. – Iszol? – kérdezte Iréntől. – Igen! – a hangja egy kicsit remegett. – De csak pálinkám van. Egy kicsit büdös. Nem baj? – Nem! – egyezett bele.

Töltött. Ittak. Bekapcsolta a lejátszót. A zene halkan szólt. Nézte a lányt. Úgy érezte, már évek óta ismeri. A lány arcán mosoly futott át. Seres újból töltött. Nagy kortyokban nyelte a szeszt. Érezte, ahogy égeti a torkát meg a gyomrát. Ez az égés percekig tartott. A zenére figyelt, meg a lányra. Utána az is megszűnt, csak a lányt látta. Nem úgy, ahogyan most ült előtte a félhomályban, mosolyogva. Hanem úgy, ahogy pár nappal ezelőtt, délelőtt a strandon, bikiniben. Érezte a lány hátának selymességét. Teste súlytalan lett. Üres zuhanást maga körül. – Szeretlek… - hallotta Irén hangját. – Ugye nem vetsz meg ezért… - újból a lány hangját. – Itt maradhatok nálad reggelig? – kérdezte kedves, selymes hangon. Seres nem válaszolt, tudta, háziasszonya minden reggel hét után lemegy a csarnokba. Kilencig biztonságban, egyedül lehetnek a lakásban.

◙

Meghibásodott kapcsolat

Vasárnap összeveszett Beával, pedig nem akarta ezt. Furcsa kábulat vett rajta erőt. Haragudott önmagára, hogy ilyet tett. Hétfőn nem emlékezett semmire. Egész nap csak gondolkodott. – Mi is történt tulajdonképpen.

- Kedden fogunk találkozni! – mondta önmagának Kázmér.

- Vajon eljön? – tette fel a kérdést, de a veszekedés miatt ebben nem volt biztos. Aztán összegzett mindent és leszögezte: - Tudtam, nem fog!

Mégis eljött. Szótlan volt és szomorú. Igaza volt! Megcsaltam őt. Hat hónap után most vallottam csak be. Ezért vesztünk össze vasárnap.

- Legjobb lesz, ha egy ideig nem találkozunk! – mondta Bea, amikor megjött. Piros, pöttyös ruha volt rajta, minden testrészén feszült, a formák jól érvényesültek. Kázmérnak hirtelen melege lett, ahogy nézte Beát.

- Nem, ezt nem teheted velem Bea! – fogta könyörgőre.

- Próbára kell tenni érzéseinket, tisztázni mindent! – mondta a lány.

- Nem volnánk igazságosak – próbált érvelni Kázmér, de érezte, ez az érvelés eléggé silányra sikerült.

- Mégis meg kell tenni! – mondta önmagának és szótlan maradt. – A vesztett fél én vagyok. Kénytelen voltam elfogadni az ajánlatot. Még így is nagylelkű volt. Más már rég kidobott volna, szóba sem állna velem. Joggal.

Álltak ott a sarkon, a találkahelyen, egymástól egy kicsit távolabb. Úgy tűnt, aki nézte őket, hogy talán ismeretlenek egymás számára. Lehet, most találkoztak először.

Kázmér nézte Beát, most mit mondjon neki? Már megbánta, amit tett. Az a lány – az Ibolya - lógott ott vele a munkahelyen. Mellé osztották be. Mindig a nyomában volt, nem lehetett lerázni. Ő szervezte a dolgokat, úgy alakította a helyzetet, hogy kettesbe legyenek. Az öltözete is kihívó volt. Egy délutáni műszakban, amikor üres volt a műhely, Kázmérhoz simult, ő pedig elvesztette a fejét. Beára nézett, jobban kellett volna figyelnem, pedig nem is volt csinos, talán fiatal, hamvas. Most kellene mondanom: - Szeretlek! Erre most jöttem rá. Talán még nem késő. Csak egyszer újból visszaszerezzem. Igazán szeretni fogom – fogadkozott most maga előtt, fájdalmában és gondolataiban.

Bea itt áll vele szemben. Nézett rá, ő pedig nem tudta levenni szemét a lány piros, pöttyös ruhájába csomagolt alakjáról.

A találka után moziba mentek. Ez a program már pár nappal ezelőtt született. Kázmér a jegyeket is megvette erre az amerikai filmre.

A film csak pergett, Kázmér titkon Beát figyelte. A lány szomorú arccal nézte a mozivásznat. Kázmér meg akarta fogni a kezét a sötétben, de ő elhúzta. Szörnyen fájt neki. – De ki kell bírnom! – mondta önmagának.

Lepergett a film, kijöttek a moziból, mint két ismeretlen. Mentek az utcán, villamosra szálltak, szótlanul hazakísérte.

- Nem maradok most veled, sietek! – mondta Bea.

- Édesem, maradj egy pillanatig – próbálta marasztalni.

- Nem lehet! – mondta határozottan Bea.

- Ugye megbocsátasz? – kérdezte Kázmér és hangjában olyan fájdalom kicsengések vibráltak. Kázmér érezte, hogy amit tett, az megbocsájthatatlan. Tudja ezt a férfi, nem szabad, de mégis el csábul. A csábításnak pedig nehéz ellenállni, főleg akkor, ha nincs a levegőben egy intő kar, vagy mondjuk egy piros lámpa.

Tilos! Az ürge csak megy, azzal a közben kialakult vággyal, indulattal és csak az ébredés téríti egy kicsit észhez.

A lány megfordult és szó nélkül elment.

Egy könnycsepp feltódult Kázmér szemében. Még a levegőt is nehezen vette. – Én csaltam meg és nekem fáj, de miért fáj? – kérdezte Kázmér és nem talált feleletet rá.

Most, itt beugrott egy korábbi beszélgetés. Akkor már jártak vagy hat hónapja, mikor Bea megkérdezte:

- Te ugye nagyon fogsz szeretni?

- Úgy foglak, ahogy eddig senki sem. – mondta akkor Kázmér. Most arra gondolt, hol van az akkori fogadalom. Egy kis csábítás, leromból mindent?

Most már tudta, nincs megbocsájtás. Ez a tudat először fájdalomba, majd gyűlöletbe csapott át.

- Miért nem szeretnek engem? – kérdezte önmagától.

Az utcán ordítani szeretett volna. Kedvetlenül lépegetett. Gúnyosan, talán szeretett volna, minden nő arcába nevetni.

- Nem tudtok igazán szeretni! Ezért aztán a megcsalás a vége!

Ez a tehetetlen csalódás Kázmért sodorta. Már nem is tudta mit akar tulajdonképpen. – Békét, Beával, önmagammal? Vagy bosszút, hogy lássam, érezzem, férfi vagyok!

Ez a bosszú felvillanyozta, úgy érezte, kell egy nő neki. Most, azonnal!

- Leszólítok egyet, felmegyek hozzá! – érezte a kábulatot. Hirtelen melege lett. A százméterereket futva tette meg ahol keresni akart valakit. Aztán csak ténfergett saroktól sarokig. A tér kihalt volt és üres.

- Furcsa az élet! – mondta csak úgy, mintha valahogy nagy bölcsességet állapított volna meg.

Elindult haza felé. Felment a lépcsőn az emeletre. Kifáradt mire felért. Tudta, milyen jó, hogy nem találkozott egy nővel sem, aki szóba állt volna vele.

Aztán eltelt egy hét. Kázmér telefonált Bea munkahelyére. Egy férfi vette fel a telefont. – Szabadságon van! – mondta

röviden. Nem tudta elképzelni, mi lehet vele. Megint várt pár napot, újból telefonált. Most egy nő vette fel a telefont. – Nincs bent! – volt az egyszerű válasz. Kázmér gyötrődött még egy darabig. Arra gondolt, a lány már látni sem akarja.

Úgy négy hét múlva találkozott Beával, egy CBA bejárati ajtajában. Bea éppen kijött a boltból, Kázmér meg befelé igyekezett.

- Szia! – mondta Kázmér, ahogy a lányra nézett.

- Szevasz! – válaszolt Bea. Komor volt az arca, de mindjárt tovább lépett.

- Várj! – mondta Kázmér és lépett a lány felé.

- Sietek, szevasz! – volt a válasz és Bea elment.

Kázmér letaglózva nézett utána, látta a lányt, amint a távoli sarkon elfordult. Mintha állt volna ott valaki, úgy érezte, vagy csak a mozgó tömegben vélt valakit felfedezni. Aztán csak állt egyhelyben, mozdulatlanul.

◙

Eltévesztett temetés

Kunos Lajos és felesége ebben az alföldi kisvárosban élték nyugdíjas éveiket. Lajos bácsi hetvennyolc éves volt, még a felesége – Rozika – csupán egy évvel volt fiatalabb férjénél, most töltötte be a hetvenhetediket. Még jókedvében viccelődött Lajos bácsival.

- Én két hetes vagyok! – mondta a reggelinél.

- Te csak szeretnél annyi lenni – nyugtázta az öreg mosolyogva és megsimította Rozika keze fejét. Aztán folytatták csendben a reggelizést, amely minden reggel pontban nyolc órakor zajlott a konyhában.

Ezt követően Lajos bácsi elcsoszogott az ÁBC-be azzal a kis cetlivel, melyen Rozika által felírtakat kellett elhoznia a boltból. Délben megnézték a TV1-en a híradót, majd ebédeltek, amit a feleség az napra megfőzött. Délután egy kis szieszta. Lajos bácsi szeretett a fotelben ülve aludni. Rozika pedig rejtvényt fejtett. A vacsora már nem volt minden esetben rendszeres. Lajos bácsi sokszor kihagyta, a gyomrára panaszkodott. Aztán úgy este kilenc és tíz óra között lefeküdtek. Ilyen formában teltek szépen, csendben nyugdíjas napjaik.

Aztán egyszer egy szeptember végi napra ébredtek volna. Lajos bácsi nyöszörgésére riadt fel az asszony és kérdezte:

- Jól vagy apukám? Hívjak orvost? – de már nem tudott az öreg erre válaszolni, elájult. Rozika átrohant a szomszédba, ijedten elmondta mi történt, a szomszédasszony nem szólt, csak hívta a mentőket.

A mentők párperc alatt odaértek, ketten jöttek fel az emeletre. Megnézték Lajos bácsit, valami tettek vele, kinyitotta a szemét,

aztán ülő hordágyon levitték a mentőkocsihoz. Rozika néni annyira megijedt, hogy nem akart menni. Az autó szirénázva elhajtott. Később felöltözött és kiment a kórházhoz. Megmondták hol találja meg. A korteremben négyen voltak. Lajos bácsi az ablak felőli egyik ágyon feküdt. Sápadt volt, nehezen vette a levegőt. Csak nézte az asszonyt, akivel sok jót és nehézséget éltek át. Rozika néni egy kis székre ült az ágy mellé és fogta az öreg kezét. Érezte, már nem szorítja úgy, mint korábban, fiatal korában. Mintha az erő kipárolgott volna belőle. Ült ott vagy két órát, aztán felállt és azt mondta:

- Holnap reggel megint jövök! Gyógyulj meg!

Megsimogatta a kezét és buszra szállt, hazament. Nem tudott másra gondolni, csak az ő urára. – Gyógyuljon meg! – ezt kívánta, többször is.

Másnap reggel bement a kórházba, vegyes érzelmek dúltak benne. Lassan közelítette meg a kortermet, bement, de az ablak felőli ágy üres volt. Egy fehér köpenyes nővér jött be, vállára tette a kezét és halkan mondta:

- Lajos bácsi csendben elment! – és a sírni kezdett öreg nénit kikísérte a folyosóra és leültette. – Nyugodjon meg, nem szenvedett, csendben elaludt – tette még hozzá.

Ült a folyósón egy darabig aztán az ötlött fel benne: - Már nincs itt semmi keresni valóm!

Rozika néni hazament a kórházból. Fáradnak érezte magát, leült a szobában az egyik fotelba és körülnézett. Most tudatosult benne, hogy Lajos bácsi nincs többé. Megpróbálta magát azzal vigasztalni, lement a boltba, mindjárt itt lesz. Tovább ült maga elé bemúlva, de az ajtó nem nyílt meg.

- Az én Lajosom itt hagyott! – hasított tudatába és elkezdtek potyogni könnyei. Sirt, csak sirt, már nem is tudta mennyi ideig. A fáradtság vetett véget ennek a sírásnak. Tenni kell valamit – ötlött fel benne. A temetés, azt meg kell szervezni. Átment a szomszédba, az már várta, és amikor meglátta Rozika néni arcát,

tisztában volt mindennel. Átölelte ezt a kis összetört asszonyt és annyit mondott:

- Őszinte részvétem! – álltak egy darabig, vártak, lassan megszűnt a feszültség, majd beszélgetni kezdtek.

- Milyen temetést szeretnél? – kérdezte a szomszédasszony, Klárika, aki közel volt már a nyolcvanhoz.

- Hagyományosát – válaszolta.

- Mert van urnás temetés is. Jártál a temetőbe, az urnák ott sorakoznak a Kolumbáriumban –folytatta Klárika néni.

- Az nekem nem tetszik! Onnan csak úgy kilökhetik az embert! – érvelt Rozika néni. –Olyan, mint a galambdúc.

- Ebben van némi igazság. Akkor jobb lenne, ha valamilyen zárt helyen lenne. Tudod az is számít, hogy a sírt azt rendben kell tartani – magyarázta Klárika néni.

- Nekem a sírhant az igazi nyugvóhely. Apámat, nagyapámat is így temették el – mondta Rozika néni. - Ha kimész, tudod, hogy a földhant alatt nyugszanak, ott nyugodtan gondolhatsz rájuk és sírtatsz, amennyit csak akarsz.

- Akkor holnap elmész a temetkezési vallatthoz és megrendeled a temetést?

- Mindjárt reggel elmegyek

A temető gondokságát kereste. Kis sárga épületben volt, szinte a temető közepén. Bekopogott, az irodába egy fiatalember ült egy asztal mögött és iratokat rakosgatott.

- Tessék, miben segíthetek? – kérdezte egyszerű közvetlenséggel, amikor meglátta ezt a töpörödött öreg nénit, fekete ruhában.

- Tudja, meghalt a férjem, két nappal ezelőtt, sírhely kellene. Szeretném szegényt eltemetni.

A fiatalember mindjárt szétnyitott egy térképet, amely a temető parcelláit ábrázolta. Kérdően nézett a nénire, de megértően nézte.

- Nem is tudom – kezdte Rozika. – Tudja, kedves én nem nagyon vagyok ismerős itt a temetőben. Csak az Amália sírjánál jártam párszor. Az a hely megfelelne.

Persze a fiatalember nem tudta ki az Amália és itt a temetőbe hol lehet a sírhantja. Faggatózni kezdett. Rozika néni felvázolt pár érdekes sírt, nagyobb fákat, meg az utat, melyen akkor oda mentek. A fiatalember gondolkodott egy kicsit és azt mondta.

- Talán tudom, hol lehet, amire gondolni tetszik. Jöjjön, elmegyünk és pontosan kijelöljük a helyet. Nekem sem árt egy kis mozgás.

Útnak indultak, több úton elmentek egy-egy darabig, közben lefordultak. Rozika néninek egy idő után kezdett ismerőssé válni a temetőnek ez a része. Még egy kis gyaloglás után felkiáltott:

- Ott van Amália sírja! Ide valahová szeretném elhantolni a férjemet. – mondta és hirtelen izgalom fogta el. A fiatalember körülnézett és egy sírhely szerű részre mutatott, majd meg is állt ott rajta.

- Ez jó lesz!

Rozika néni bólintott és arra gondolt, az én Lajosomnak ez lesz a végső nyughelye. Visszamentek az irodába, akkorra egy fiatal lány is ott volt. megegyeztek a temetés időpontjába. Ez a nap október öt volt. A fiatalember mondta lánynak:

- Írd be a naptárba, ezt a napot és írd fel egy cetlire, hogy a temetkezési vállalathoz áttudja adni.

Ezzel visszament a városba és felkereste a „Jószándék” nevű temetkezési vállalkozót. Kiválasztotta a koporsót, mondták kiássák a sírhelyet, a kórházi hűtőkamrából elhozzák Lajos bácsi holttestét, kiválasztotta a temetéshez szükséges kellékeket, a koszorút. Aztán kifizette a végösszeget, amely a kettőjük nyugdíjának majdnem a háromszorosa volt.

- Még jó hogy félre tettem ezt a pénz! – mondta úgy önmagának. Aztán lassan hazament. Várta a megjelölt napot. A szomszéd asszony megígérte elkíséri a temetőbe.

Eljött a megjelöl nap. Kimentek a temetőbe. Csendes őszi nap volt, kellemesen meleg, a fákat rozsdabarna és sárga levelek borították. Amint mentek Rozika néninek kezdett valami gyanúsnak tűnni. A temető csendes volt, egy élő embert sem lehetett látni. A sírhelynél érte őket a meglepetés. A sírhely üres volt, azon egy kapavágást sem tettek, minta ide nem is akarna senki temetkezni. Elszorult a szíve, sírni próbált, de nem sikerült. Klárika a szomszédasszony vigasztalta.

- Biztos valami tévedés lehet! Megyünk és megkérdezzük.

Mindjárt felkeresték a kis sárga épületet a temetőbe. A fiatalember elővette a naptár, melyen a tizenötödikei dátum szerepelt. Hangos szóváltások következtek, ez nem lehet igaz, érvelt Rozika néni. Felhívták a temetkezési vállalatot, ahol megerősítettek a tizenötödikei dátumot, még a cédulát is megkeresték, az időpont pontos volt. A fiatalember gyanította, hogy a fiatal lány tévedhetett. Szőrnyű az ilyen pontatlanság ilyen esetben, amikor az ember a tragédiát éli át. Megpróbált magyarázkodni. Ő is szomorú lett, ahogy nézte Rozika néni arcát, akit ekkor látott életében másodszor. Olyan érzése támadt, mintha ez a sérelem az ő édesanyját érte volna. Hirtelen még a könnyei is kicsordultak, de ez nem volt mentség a történtekre.

Nem volt mit tenni, meg kellett várni az új időpontot. Rozika néni nagyon nehezen viselte ezeket a napokat. Már azt hitte

sohasem lesz ennek vége, talán az lenne a legjobb, ha ő is Lajos bácsihoz csatlakozna, megszűnne minden baj. Klárika, a szomszédasszony vigasztalta:

- Ne keseredj el, minden rendeződik!

Igaza volt, mert a viszályos dolgok, minden esetben nyugvó pontra jutnak, csak aztán az a kérdés, hogyan? A temetés rendben lezajlott, minden pontosan működött. A feszültség Rozika néniben feloldódott, egy idő után már nem is neheztelt rájuk. Rendszeresen kijárt a temetőbe, már az első hó is leesett, a téli szél lengette a fák üres ágait. Egyik nap azzal a megnyugtató gondolattal indult haza: - Majd én is jövök! Ez a sorsunk! Élünk, meghalunk!

◙

Egy kis buli

Este a Kisrablóba ment. A társaság együtt ült a szokott helyen, csak Anikó, a platina szőke lány hiányzott. Monda Csaba, ez a kigyúrt testű, huszonnégy éves szőke srác, mindjárt észrevette.

- Szevasztok gyerekek! – köszöntötte a társaságot. – Szevasz! Már azt hittük elvesztél! – mondta fennhangon Gács Jenő. – Nem! Rossz pénz nem vész el! – nyugtatta a jelenlévőket Monda. – Mi újság? Mesélj valamit! – kérte Széher Jenő, ez az alacsony, szőke fiú. – Mire vagytok kíváncsiak? – tárta szét a karját Monda. – Mindenre öregem! – mondta Gács és ábrázatán szétfutott a nevetés.

- Anikó keresett az este! – jegyezte meg Vali és fekete hosszú haját megigazította. Arca szomorú volt. – Sokáig várt? – kérdezte Monda kíváncsian. – Betoltad neki? – vágta közbe Széher és a toló mozdulatot jobb karjával mutatta is.

Mondát elfutotta a méreg. Ültő helyében egy csekély mozdulatot tett, mint aki fel akar állni. Gács Jenő észrevette és megfogta a karját, ezzel gátat vetve az akciónak. – Ne törődj vele, ilyen ez mindig! – nyugtatta Mondát.

- Nem kell azért olyan pofát vágni! – mondta Széher és színlelt védekezésként, felhajtotta sörét. További magyarázatként még hozzá tette: - Neked sikerült hazavágni a csajt, nekem meg nem. Jól bevágódtál nála és kész!

Monda alig tudta türtőztetni indulatát. Felállt és szembe fordult Széher Jenővel. Érezte, ha megüti, elszáll ezzel a nagy pofájával. Vali megfogta megfeszülő karját. Ránézett a lányra, aki intett a szemével, hagyja, hadd beszéljen. Vali kézfogása egy pillanatra megfékezte, de tett egy lépést. Ekkor megszólalt a zene, nagy erővel.

- Indulás táncolni! – adta ki a parancsot Gács Jenő, aki kissé kövérkés alakjával és beszédhangjának kellemes tónusával nyugtatólag hatott a pillanatnyi helyzetre. Széher Jenő felállt az asztaltól, de nem tudta egyensúlyát megtartani. Neki támaszkodott az asztalnak. Réveteg tekintettel körülnézett és annyit mondott:

- Na. Úgy látszik, sokat ittam! Megyek a vécére! Bizonytalan léptekkel elindult. Monda tekintete követte az ajtóig. Ekkor Vali megszólalt: - Történt köztetek valami? – Miért? – Tegnap az Anikó olyan szomorú volt – mondta a lány, és aggódva szegezte tekintettét Monda Csabára. – Sohasem fordult ez vele elő, összevesztetek? – Nem! – Mindenkivel szövegelt rólad, de senkit nem érdekelt. Tegnap még sírt is!

Mondát meglepte Vali szövege. Szótlan maradt, elgondolkodott. - Miért? Csak nem lett szerelmes. Nem tudom, én nem akartam. Nem akartam semmi rosszat neki!

- Beszélj majd vele! Holnap biztosan lejön! – javasolta Vali. – Jó! – nyugtázta Monda, és nyugtalanság kerítette hatalmába. Valira nézett, látta szomorú arcát, ez szokatlan volt számára. Meg is kérdezte a lánytól: - Mi van veled? Nem szoktál te ilyen lenni? Vali késve válaszolt: - Szakítottunk Tibivel, négy év után! – fájdalom látszott az arcán.

A többiek visszaültek az asztalhoz, a zene elhallgatott. Gács később egy fiúval érkezett.

- Szia, srácok! – köszönt az új fiú. – Szevasz, Dezső! – üdvözölték a többiek. – Akartok egy kis heccet? – kérdezte vidám tekintettel. – Egy kis bulit!

- Ilyet kérdezni? – mondta Gács. – Miről van szó?

- Házibuli van Lilikénél! Gyerünk el! – lelkendezett a hírhozó. – Igaz, nem hívtak meg bennünket, de remélem nem is dobnak ki! – próbálta magyarázni, amint a kissé döbbent arcokat látta maga körül.

- Hullajó! – kiáltott fel Vali kesernyés, tőle szokatlan módon, hiszen mindenki kiegyensúlyozott lánynak ismerte.

- Haláli! – csapta össze tenyerét Gács Jenő és hirtelen felállt, indulásra készen.

- Gyerünk! – egyezett bele kissé közömbösen Monda és még mindig Anikó járt a fejében.

- Nincs kedvem! – makacsolta meg magát Zsóka, ez a barna hajú húszéves lány, aki farmerjében és fehér blúzában egészen szemrevaló volt.

- Mi ütött beléd? – kérdezte Gács és egy kicsit indulatos lett.

- Nem szeretem azt a kis hülye Lilit! – jelentette ki Zsóka határozottan.

- Miért? – kérdezte Monda és értetlenül állt a lánnyal szembe.

- Mindent utánoz! Kis majom! Csak az a jó, amit én teszek. Olyan ruhába jár, amilyenbe én. Ananász levet iszik, pedig utálja. Egyszer mondtam, hogy az milyen finom. Határozatlan, ki nem állom! – dühöngött Zsóka hosszadalmasan.

- Nem számít, ne legyél már ünneprontó! – próbálta csitítani Monda.

- Valamelyiktök vegye kezelésbe! – szólt közbe Gács és már indult is az utcára.

- Ő a házigazda, úgy sincs ideje velünk foglalkozni – tette hozzá Csaba.

- Úgy van, gyerünk! – kiáltott fel visszatekintve Gács.

Elindultak. Vali Ford kocsija kint parkírozott az utcán, tehát nem volt kétséges, mivel mennek. A lány beindította a motort. A többiek beszálltak. Monda a hátsó ülésre került.

- Vigyázat, indulás! – kiáltott Gács és átfogta Zsóka vállát. A motor felbúgott és szépen elindult a kocsi. Lassan hajtott Vali, finoman kapcsolt. Értett a motorhoz. – Érzéke van hozzá! – mondták mindig a többiek, ő volt lány létére, az autós. Az útvonal Duna part, majd a Moszkva tér, aztán Budakeszi volt az útirány. Húszpercnyi autózás után Vali egy nagy villa előtt állt meg. Hangos kiabálással ugráltak ki a többiek a kocsiból. Vali kétszer, hosszan dudált, majd leállította a motort. A hangzavarra egy udvari villanylámpa gyulladt ki. Egy lány alakja jelent meg az ajtóban.

- Üdv a ház asszonyának! Kiáltotta messziről Gács és fogta Zsóka kezét. – Jöttünk megnézni mi újság a kéglidben! – jegyezte meg Monda magyarázatként.

Lili volt, aki ott állt az ajtóban, nyúlánk alakja szépen kirajzolódott a háttér megvilágításában. Közelebb jött az érkezőkhöz. Nem volt meglepődve.

- Gyertek beljebb! – invitálta a betoppant vendégeket.

- Remélem, nem dobsz ki bennünket? – kérdezte Monda.

- Hova gondolsz? Gyertek csak! – tessékelte beljebb őket.

Odabent teljes kivilágítás. Hatalmas nagyszoba. Halkan szólt a zene. – Hányan lehetnek? – ötlött fel Mondában és hirtelen körülnézett. A társaság igen népes volt. – Vagy húszan vannak! – állapította meg.

- Nem is tudom, hogyan mutassalak be egymásnak benneteket! – ügyetlenkedett Lili és zavartan, sután állt a szoba közepén.

- Mindenki mutatkozzon be annak, akit még nem ismer! – monda Gács. – Ez a legegyszerűbb! – és mindjárt a közelében álló szőke fiúhoz lépett. Példáját a többiek is követték, aztán egy darabig a szoba úgy nézett ki, mint egy vásár. Jöttek, mentek benne a résztvevők, kezet fogtak, vagy névleges, levegőben elcsattanó csókot dobáltak. Közben mormolták a neveket, melyet valószínű senki sem jegyzett meg, mert nem is volt ennek jelentősége. A bemutatkozás lassan tartó volt és Monda Csaba már unta is.

- Mindenki foglaljon helyet! – vezényelt Lili. – Legelőször iszunk! Poharakat osztottak ki, melyben ital volt. Monda is kapott egyet. Megszagolta. – Mi lehet ez, olyan különös az illata? – tette fel a kérdést önmagának. Gács azonban a fel nem tett kérdést nyilvánossá tette: - Mi ez, ilyet még nem ittam!

- Kóstold meg! Csirió gyerekek! – vezényelt Lili, felemelte poharát. Ittak.

- Marha jó! – mondta Gács és megnyalta a szája szélét. – Sok van belőle?

- Egy pár üveggel! – nyugtatta meg Lili.

- Akkor jó vagy nálam! – mondta Gács és újból ivott.

Mondának is ízlett, de érezte csalóka ital. Kevés is földhöz vágja az embert. Mellette állt Vali és ő is ivott. – Te is iszol? – lepődött meg Monda, amint a poharat látta a lány kezében. – A sofőrnek nem lehet! – tiltakozott hirtelen, a lány nem szólt, a poharat újból a szájához emelte. Monda értetlenül csóválta a fejét.

A beszélgetés lassan indult. Az ismeretlenek csak nézegették egymást. Lili egy kissé zavarban volt emiatt.

- Táncoljunk gyerekek! – mondta Lili és felerősítette a zenét. Gyors szám hallatszott. Lassan kialakultak a párok.

Monda felkért egy szőke hajú, eléggé rövid szoknyájú lányt. Lili mellett állt. Táncközben kérdezte: - Barátnője? – Lilinek? – kérdezett vissza. – Igen! – mondta Monda és érezte, hogy a lány alakja milyen izmos. Kemény húsú volt. – Nem! Csak ismerem, szoktam ide járni. Szombatonként. Ilyenkor ráérek! – felelte a lány. – Máskor nem ér rá? – Ritkán. – Mit tesz, ha szabad kérdeznem? – udvariaskodott Monda Csaba és jóleső érzéssel fogta a lányt. – Sportolok! – jelentette ki egyszerűen. – Milyen sportágban? – Úszás! – mondta lány és a fiú szemébe nézett. Ekkor értette meg, hogy alakja miért ilyen. – Ebben sokat kell edzeni? – kérdezte. A lány kissé késve válaszolt. – Meglehetősen! – Nem unalmas mindig csak úszni? – próbálta a beszéd fonalát megtartani. – Sohasem éreztem – mondta egyszerűen a lány. – Kedvvel úszom. Utána mindig felfrissülök! – összegezte. – Így jön a képbe a szombati tánc! – folytatta Monda és egy pörgős fordulóba, dobta ki a lányt, aki élvezte a táncot. – Ez is kell! – mondta, amikor újból egymás mellett táncoltak. – Fiatal vagyok még! Monda Csaba nem szólt erre semmit, csak lépkedett a zene ütemére és egy-egy forduló során nézte a lány kék szemét. Majd minden bevezető nélkül, hirtelen megkérdezte: - Lili milyen lány? Meglepte Monda kérdése. – Hogyan gondolja ezt? – bizonytalanodott el egy kicsit. – Azt mondták az úton, kiállhatatlan! – jelentette ki a fiú. – Nem igaz! Csak a haragosa mondhat ilyet! – Én is úgy gondolom – összegezett Monda. Most a lány tett fel egy meglepő kérdést: - Tetszik magának? – Ne értsen félre! – szabadkozott. – Nem azért kérdeztem – és már meg is bánta az egészet. – Pedig csinos lány! – mondta és huncut mosoly bujkált a szemében.

Monda érezte, rosszirányba terelődik a beszélgetés. Szerencséje volt, a zenének vége és így megköszönte a táncot. A poharáért ment. Vali ott ült egy félre eső asztalnál, egyedül.

- Jól érzed magad? – kérdezte Monda. – Jobb így egyedül! – jelentette ki Vali. Elkeseredés bujkált szavaiban. – Te iszol? – kérdezte

ismét döbbenten Monda. – Miért? Számít itt már valami? – kérdezte Vali. Akadozva beszélt, furcsa fintor bujkált az arcán, többször félre húzta a száját, mint akinek nem akar helyre állni. – Ma már nem vezetsz? – kérdezte szigorúan Monda a lánytól.

- Dehogynem! – nyugtázta kemény, erős hangon. – Nekem is lehet bajom! De titeket ez nem érdekel! – tette még hozzá. – Azért még lehet inni! – erősen felkiáltott. – Vagy sajnálod tőlem? – a kérdés penge éles volt, kemény és hangos.

Monda észrevette, hogy mindenki feléjük néz. A zene nem akart megszólalni, hogy legalább oldja ezt a pillanatot. A csend ólomként nehezedett a társaságra, mindenki őket nézte. Vali felállt, kiitta a pohár tartalmát és teljes erőből a földhöz vágta. Az üvegcserepek éles, magas hangon, szétgurultak a kövezeten.

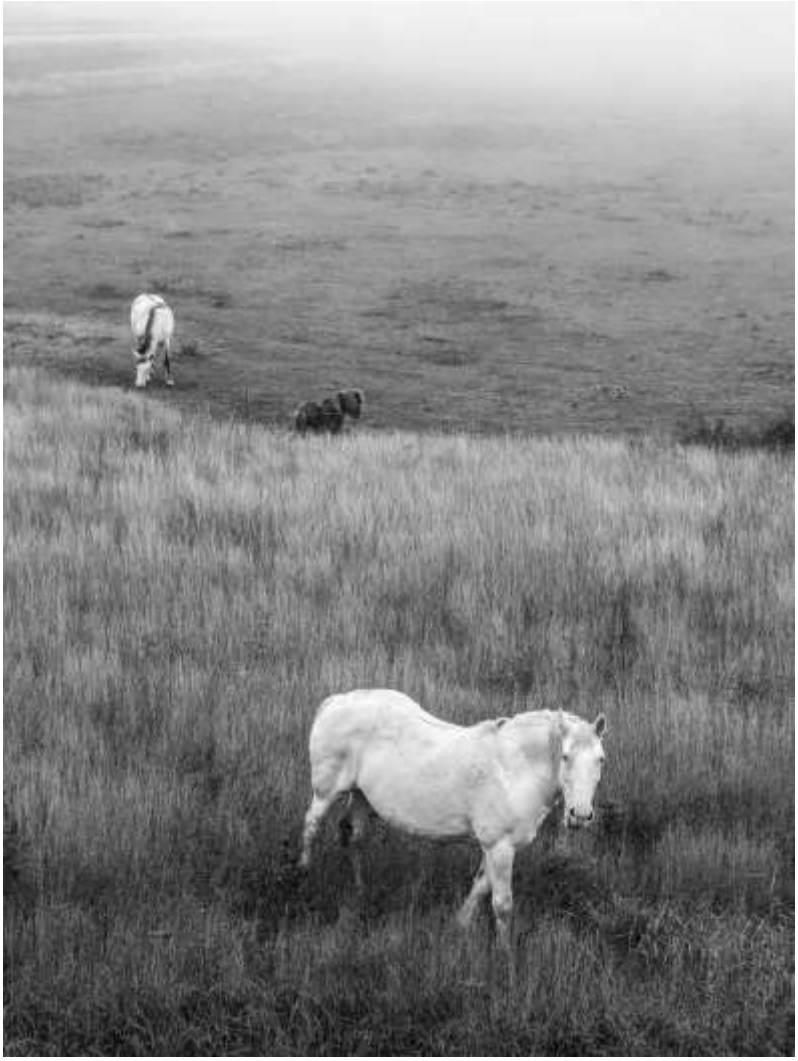

- Ezt is sajnáljátok tőlem? Le vagytok… - nem fejezte be, összeesett. Rémület moraja futott végig a szobán.

- Vigyétek ki! – mondta valaki.

- A levegőre! – tették még hozzá.

- Dugd le neki az ujjad! – javasolta egy szőke fiú. Három srác felemelte a földről a lányt, megfogták mindkét karját és kivitték a szobából.

- Főzök neki egy jó erős duplát! – mondta Lili és indult a fiúk után.

- Az előbb még józan volt! – mondták többen is.

- Mennyit ivott? – hangzott el a vizsgálódó kérdés, de erre nem válaszolt senki.

- Gyorsan kikészült! – állapította meg egy lány.

- Még engem is megelőzött! – ismert Gács hangjára Monda. Mindenki megmozdult. Lili visszajött egy partvissal és lapáttal, eltakarította az üvegcserepeket. A társaság némán várakozott, mindenki maga elé bámult. Nem tudták mitévők legyenek.

Ez a szünet talán percekig tartott. A zenét próbálták bekapcsolni, de valahogy nem sikerült. Még ez is fokozta a feszültséget. Ebben a csendben rohant be Lili: - Rosszul van! – mondta röviden. – Hívjatok mentőt! – hangzott el a javaslat. Egy fehér pólós srác a mobilján pötyögtetett, majd hívta a mentőket. A pontos címet nem tudta, Lili magyarázott neki, mint mondjon.

Hosszú percek teltek el így, feszült csendben, senki sem tudta megmondani mennyi telhetett el, a hívástól a ház előtt megálló autó villódzó kékfényéig. A mentősök gyorsan és szótlanul dolgoztak. Valit hordágyra tették, majd a kocsiba. Zsóka ült be mellé és a mentő csendben, szirénahang nélkül gördült ki az éjszakába. Monda Csabának eszébe jutottak az új fiú szavai, amikor ide indultak: - Akartok egy kis heccet? Hát ez lett belőle.

◙

A fiú és a két lány

Az esti fények nyugodtan ugrándoztak a Duna víztükrén. Ádám kihajolt az ablakon, körbenézett az utcán. Az úttesten egy lány jött keresztbe. Csettintett a nyelvével, még fütyült is egyet. A lány felnézett, ügyet sem vetett rá, tovább ment. - Ez is a másé! Más borzolja neki az afrikot! – gondolta Ádám, aki huszonöt évével a nők terén szakértőnek képzelte magát. – Most mit tegyek? - töprengett magányosan. A szekrényből üveget vett elő, meghúzta. Összerázkódott. – Fene egye meg, de erős ez a pálinka! Krákogott, az ital marta a torkát, de még egyszer ivott belőle. – Ez erőt ad! – mondta félhangosan. Megmosakodott, felhúzott magára egy inget, nadrágba bújt és elindult az éjszakába. A kiszemelt szórakozó helyre tétován lépett be. A gyér világítást és füstöt nem szokta meg a szeme. Hirtelen nem talált üres asztalt. – Ott a fal mellett még van egy! – mondta önmagának és leült. Körülnézett. Mindenfelé fiatalok, fiúk, lányok vegyesen. Ő a facér nőket kereste. Egyelőre nem talált egyet sem. Tűnődéséből a pincér ébresztette fel. Hirtelen felnézett. Középkorú, alacsony férfi állt az asztalánál. – Egy üvegsört kérek! – rendelt röviden. A pincér elment. Folytatta a keresgélést. – Az a szőke, nem rossz! – gondolta. – De mégsem. Azzal a sráccal van biztosan, aki most ült oda! Cigarettát vett elő. Az első gyufa nem gyulladt meg. – Csak nem vagy ideges? Megszólalt a zene. – Nyugodj meg öregem, mert különben véged van! – figyelmeztette magát. – Hideg fej, meleg szív! Ez a fontos! Ivott a sörből, jó hideg volt és jól esett a büdös pálinka után. Mélyet szívott a cigarettából. A füstöt az orrán keresztül engedte ki. Hüvelyk ujjával megtámasztotta az állát. A cigaretta vékony füstje egyenes vonalban szállt a mennyezet felé. Az asztalok kiürültek. Sokan táncoltak. – Ők maradtak egyedül! Ez a ma esti piaci felhozatal! Most kell választani! – mondta Ádám. – Azt a barnát? Nem! Nem szép az arca és milyen a haja? Vagy talán ott a sarokban azt a fekete kislányt?

Fiatal. Vajon hány éves lehet? Tizenhét-tizennyolc, vagy még annyi sem? Mit olvashat? Az valamilyen újság? Nem rossz. Jó melle van. Vagy kérjem fel azt a vörös hajút, aki azzal az idősebb nővel beszélget? Egészen elkerülte a figyelmemet. Nézd most pont, erre fordította a pofikáját. Ez igen! Helyes! Szép fehér a bőre. Milyen csinos, jól öltözik. Ádám gondolkodott. – Majd meglátjuk. A következőnél felkérem valamelyiket! – nyugtatgatva latolgatta az esélyeket. Még egy sört rendelt. Közben nézte a vörös hajú nőt. Hosszan, kicsit elmélázva. Találkozott tekintetük. Ádám bátran a szemébe nézett. A lány állta szuggeráló nézését. Zavartan kortyolt a kiöntött sörből, majd a vörös hajú lány szemét kereste. Az lopva Ádámra nézett, de el is kapta tekintetét. – Felkérlek! – döntött most magabiztosan Ádám és készülődni kezdett. Várta, hogy megszólaljon a zene, de csend volt, semmi zaj. A zenészek csak ültek, beszélgettek. A lány újból odanézett. A tekintete valami vonzerőt sugárzott. Ádámot izgalom fogta el, érezte, hogy a tenyerét kiveri a verejték. Óvatosan a nadrág szárához dörzsölte, látványosan már zsebkendőt nem akart elővenni. – Tegyetek már valamit! – nézett mérgesen a zenészek felé. Azok komótosan kászálódtak, mintha nekik semmi sem lenne sürgős. Egyenként elővették a hangszereket. – Akár az én melósaim, azok sem sietnek. Nem lehet kimozdítani őket az ütemből! – idegesen dobolt ujjával az asztal lapján. A gitáros hangolt. Újból és újból egy tangót ismételgetett. Ez idegesítette Ádámot. – Csak a zenészek lehetnek ilyen megszállottak, ha nem tudnak egy dalt. A dobos gyors ütemre kapcsolt, pergette a dobverőket. A zongora követte, a gitáros is bekapcsolódott, énekelt az előtte álló mikrofonba, valamilyen olasz dalt. Az egész terem megmozdult. A vörös hajú Ádámra nézett. – Most egy kicsit idegesítelek! – mondta Ádám maga elé, közben alig bírta magát féken tartani. A sarokból a fekete kislányt már felkérték. Ádám még mindig csak ült. Egy kicsit hevesebben vert a szíve. Érezte a vér lüktetését, közben a lábából kifutott az erő. – Mély légzés és indulás! – adta ki a parancsot. Felkelt és egyenest a vörös hajúhoz ment. – Szabad? – kérdezte olyan közepes, lágynak tűnő hangon. A lány bólintott a fejével, mosolygott és felállt. Ádám előre engedte a táncparkett közepére, menet közben megigazította magán az ing

gallérját, mintha az nem állt volna jól. A vörös hajú lány ott ment előtte, Ádám követte. – Micsoda láb és far. Karcsú csípő, elegáns járás! Úgy érezte, jól választott. A parkett szélén egymás felé fordultak, Ádám bemutatkozott. Így illő. – Ádám vagyok! – Kriszta! – mondta a lány röviden és kezét a kézfogásnál nem kapta el. Táncolni kezdtek. Ádám magához húzta a lányt. Kellemes illata volt a hajának. – Márkás parfüm! – jegyezte meg önmagának. Érezte a lány formás testének minden rezdülését. Izgalom kerítette hatalmába. – Szeret táncolni? – kérdezte a lánytól, csak úgy bevezetőként. – Nagyon, maga nem? – De igen! Főleg, ha a partnerem ilyen csinos. – Úgy gondolja? – kérdezett vissza Kriszta. – Magának más a véleménye? – Miért fontos ez? – érdeklődött a lány. – Csak úgy. Szeretném tudni mit tart magáról? – kérdezte Ádám, csak azért, hogy elkezdje a beszélgetést. Aztán majd alakul valahogy. – Ha azt mondom szép, vagyok, esetleg nagyképűnek tart. Ha azt, hogy csúnya vagyok, tudom vitatkozni fog velem. Minden nő szép akar lenni. Kis szünetet tartott, a lépésekre figyelt, majd hozzá tette: - Elég ez magának? – Azt hiszem igen! - mondta Ádám most már bele egyezőleg. – Nem akart felkérni? – Kriszta folytatta a kérdések sorát. – Tétováztam egy kicsit! – ismerte be szerényen. – Láttam magán! – válaszolta Kriszta és a fiú szemébe nézett, nyílt őszinteséggel. – Biztosra akartam menni! – mondta Ádám, de már megbánta, hogy magabiztossága így összetörpült. – Hogy érti ezt? – Úgy ahogy mondtam. Mással nem volt kedvem ma már megismerkedni, ha esetleg maga nem jött volna el velem. – Hazament volna? – csodálkozott Kriszta. – Lehet, vagy csak nézelődnék – mondta Ádám, és tenyerével érezte a lány testének mozgását, ahogy fogta derekát és kezét. – És ha most megköszönném a táncot? – Megtenné? – lepődött meg Ádám. A lány egy kicsit gondolkodott, aztán válaszolt. – Azt hiszem nem! – mondta határozottan. – Miért? – kíváncsiskodott Ádám. - Nekem, maga csak szimpatikus lehet? - volt az éles kérdés! – Sajnos ezt én nem tudom eldönteni! Válaszolt Ádám. – Ez csak magán múlik! – tette hozzá és kereste a lány szemét. – Mindig átengedi a döntést? – kérdezte Kriszta és mélyen a szemébe nézett. – Jól szoktam megítélni a helyzeteket! – szögezte le Ádám magabiztosan. – Maga nem? – Őszinte legyek? – nézett rá a lány. – Kérni kell erre? – Nem,

csak úgy megkérdeztem. Itt szünetet tartott, érezni lehetett, hogy egy kicsit a múlt emlékei között kutat. – Már egy párszor elég rosszul döntöttem! – tette hozzá. – Aztán rossz volt? – Sokat képzeltem egyes emberekről és a végén semmi nem lett belőle. Minden szertefoszlott! – összegezte tapasztalatait Kriszta, kezének fogása egy kicsit lazult, amint fogta Ádám kezét. Ádám érezte, hogy kérdezni kell ezután valamit a lánytól. – Miért ilyen szomorú? – Mert, szomorúakat kérdez! A lány láthatóan elkomorodott. Így szomorkás arccal is gyönyörűnek tűnt Ádám szemében. A zenekar új dalt játszott. Egy kis szünet állt kettőjük beszélgetésébe, a zenére figyeltek. Ádám törte meg a csendet. – Maga szerint, pénz nélkül is lehet élni? – kérdezte, de már maga is bánta, mert érezte a kérdés sutaságát. Kriszta nem lepődött meg, könnyedén visszakérdezett: - Mit tenne, ha volna százmilliója? Mondjuk a lottón, nyerné? – Nem tudom! Nem gondolkoztam még rajta. Ádám határozatlan viselkedése és bizonytalansága a kérdésfeltevés után, meglepte a lányt. – De mégis? – unszolta tovább. – Lakás, ízlésem szerint berendezve. Egy kocsi, esetleg nyaraló valahol a Balatonon, vagy a Duna mellett. Takarékba is tennék. A kamatjaiból élnék! – erőltette meg gondolatait Ádám. – Nem dolgozna? – Maga talán igen? – A tétlenség úgy érzem egy darabig elviselhető, de később sokat unatkozna! – mondta bölcsen Kriszta. – Gondoskodnék társaságról! - jelentette ki Ádám határozottan. – Akkor, pedig hamar elfogyna a pénze! Ezt úgy mondta Kriszta, mintha az élet teljes bölcsességével rendelkezne. Ádám magában meg is állapította – Igaza van a lánynak! – Maga biztosan mást tenne ebben a helyzetben! – Mit? – kíváncsiskodott a lány. – Szülne egy gyereket! – mondta Ádám és szembe fordult a lánnyal. – Én? – lepődött meg hirtelen. – Miért? Olyan furcsa ez? A lány arcán, a meglepődésen túl döbbenet is látszott. – Ugye nem gondolta komolyan? – a kérdés után zavartan nézett. – De igen! Magának ez elképzelhetetlen? - Gyereket szülni? Kinek, vagy minek? – sorakoztak a lány kérdései. – Nincs olyan férfi, akinek ezt megtenné? Ádám csodálkozva nézett Krisztára. – Azt hiszem nincs! – mondta határozottan és egyértelműen. – Fél valamitől? Ádám még mindig nem akarta elhinni a lány egyértelmű válaszát. Fogta a kezét és derekát. A tánc közben szótlanul nézték egymást. Kínosan teltek a

percek, majd a lány szólat meg: - Vannak dolgok, amiket nem lehet megmagyarázni. Belülről jön ez! Az élet így hozta! – sóhajtott egy nagyot és közben elvétette a lépést. Most Ádám volt zavarban. Bánta is a feltett kérdést, vagy éppen életszerű megoldás félét, hiszen ez lenne a természetes. Aztán engesztelni próbálta a lányt. – Felejteni nem könnyű, pedig meg kell próbálni! Szótlanul táncoltak tovább. – Ugye nem akarta elrontani a kedvemet? – kérdezte a lány. – Nem! – Rossz volna. Magával olyan jó beszélgetni! – hangja lágy volt és simogató. – Pedig nem sok újat mondok! – szabadkozott Ádám. – Én mégis úgy érzem! Vége lett a táncnak. Ádám visszakísérte az asztalhoz és megköszönte a táncot.

Leült és megitta maradék sörét. Elindult, hogy egy kicsit kiszellőztesse a fejét. Látta Krisztát, amint élénken beszélget azzal az idősebb hölggyel. Tudta, róla beszélnek. Rágyújtott egy cigarettára. Egy fiatal fiú tüzet kért tőle. A cigarettáról adott. – Kösz szépen! – Kérlek! Bement a vécébe, bent sorba álltak. Várni kellett. Valaki a vállára ütött. – Szia Ádám! Széles vállú, rövid hajú, alacsony fiú volt. Ádám értetlenül nézett a szemébe. – Nem ismersz meg? Tóbi, a kis Tóbira nem emlékszel? Ádám keresgélt emlékezetében, aztán beugrott. – Te vagy az? Szevasz, az apád mindenit, alig ismertelek meg! – Mi van öregfiú? Élsz még? - lelkendezett Tóbi. – Amint látod, és te? – kérdezett vissza Ádám. – Virulok! – tárta szét a karját mosolyogva. – Mit csinálsz? Még mindig rádiózol? – Már nem, csak tévével foglalkozom. Jövedelmezőbb! – erősítette meg. – Katonaságnál, pedig te voltál a nagy rádiós! – emlékezett Ádám. – Az régen volt! – intett a kezével Tóbi. – Változnak az idők. Egyedül vagy? – kérdezte egyszerűen. Ádám erre a kérdésre így nem számított. Egyedül? Mit mondjon most? Jó lenne Tóbival egy kicsit beszélgetni, latolgatta magába a lehetőséget. Mondja, hogy mással van? Krisztát éppen csak megismerte, vissza kellene menni, de valahogy bizonytalan volt. – Igen! – csúszott ki a száján, melyen ő maga is meglepődött. – Gyere a mi asztalunkhoz! – invitálta Tóbi és vállon ragadta. – Van egy kis társaság. Bemutatlak! – tolta maga előtt. – Egy nő magányos úgy is – tette még hozzá. Elindultak. Bent a teremben Krisztát kereste, de nem találta. Tóbi asztalához értek. – Srácok, bemutatok nektek egy régi katona haveromat – mondta Tóbi emelt hangon. Három lány és még egy fiú ült az asztalnál. Érdeklődő tekintetekkel fordultak Ádám felé. – Mutatkozzatok be! – szólította őket Tóbi. – Vali vagyok! – nyújtotta a kezét egy szőke, feltűnően fiatal lány. – Ádám! – mondta egyszerűen és arra gondolt: - Szép szemed van, te bestia. Vajon hány éves lehetsz? – Zsóka! – mutatkozott be a másik lány. – Ádám! – ismételte a nevét. Erőteljes, férfias volt a kézszorítása a lánynak. – Ez is szőke, festett hajú! – állapította meg. A lakk a körmén erősen virított. – Szolidabb árnyalat jobb volna! – gondolta Ádám. A harmadik lány az asztal végén ült. Így nem érte volna el a kezét. Két széket is megkerült, hogy bemutatkozzon. Már menetközben összegezte: - Nem vagy valami

szép, édesem! Kezet fogott a lánnyal. – Irén! – mondta a nevét és rövid barna haját, megigazította. Ádám észrevette zavart tekintetét. – Foglalj helyet! – hangoskodott Tóbi. – Odaülj belülre, oda Irén mellé. – Én kimaradok, ne marháskodj már, be sem mutatod a haverodat? – vágott közbe a fiú, aki szintén ott ült az asztalnál. – Atléta termetű! – jegyzete meg Ádám magában. – A legjobb fickó a környéken! –mondta Tóbi és a vállára ütött az atléta termetűnek. Ezen nevettek. Ádám leült a kijelölt helyre. – Mit iszol? – kérdezte Tóbi. – Mindegy! – mondta válogatás nélkül. – Még egy kör konyakot főúr! – szólt az atléta termetű. – Ruff Attila számlájára! – hangsúlyozta kézfelemeléssel is. – De bőkezű vagy ma este! – mondta Zsóka. – Valami főnyeremény? – Nem, ilyesmiről szó sem lehet! – mondta Attila és szeretett volna szerénynek tűnni. – Akkor mi ütött beléd? – kérdezte Vali. Az atléta termetűnek arca komollyá vált. – Egy biztos üzlet! Jó úton haladok! Amerika gyerekek! – összegezte mondandóját magabiztosan. – És utána hány hónap? – incselkedett vele Tóbi. Ádám kissé értetlenül nézett körül. – Tudod… - kezdte Tóbi. – A haverunk jó üzletember, csak az üzlet kötéseivel van némi difi. Mert ezek a piaci akciók eddig mindig úgy végződtek, hogy a haverunk a Markó utcai „utazási irodába” kötött ki. Mikor hazajött, illetve kiengedték, szép utazásokról mesélt. – Most nem! – tiltakozott az atléta termetű. – Új életet kezdett Ruff úr! Ugye így van Zsóka? – várta az erősítést. – Tényleg! – mondta Zsóka. – A legutóbbi kirándulás óta, elég értelmes. – Szép elismerés! – jegyezte meg Irén. A pincér hozta a konyakokat. – Egészségetekre! – mondta Tóbi és emelte poharát. – Ruff Attila egészségére! – hangoskodott az atléta termetű. – A tiedre is! – tette hozzá valaki. – Csirió! – mondták többen is. Ádám érezte, ahogy a konyak végig futott nyelőcsövén. Jól esett, köszörülte a torkát. – Erős volt? – kérdezte tőle Irén. – Nem, csak hírtelen ittam. Megszólalt a zene. – Gyertek táncolni! – kiáltott fel Ruff Attila. – Gyerünk! – egyeztek bele a többiek. Felkerekedtek. Az asztalnál csak Ádám maradt, Irénnel. Szótlanul nézték egymást, meg a táncolókat. Ádám észrevette a távolban ülő Kriszta tekintetét. A lány, várakozóan nézett feléje. – Na, most öregem, bajban vagy! – mondta magában Ádám. – Nem hagyhatom itt ezt a lányt. Ez pofátlanság lenne. Kriszta vár! Ideges lett, még a veríték is kiverte. Elő kellett venni

zsebkendőjét, hogy megtörölje arcát, homlokát. Zavartan nézett egyik lányról a másikra. Irén észrevette zavarát. – Régóta ismeri Krisztát? – kérdezte. Ádámot meglepte a kérdés. – Nem! – mondta határozatlan meggyőződéssel. – Széplány! – Igen! – Nem vett észre valami különöset? – kérdezte Irén. – Nem, semmit! – Régi bútordarab már! – összegezte a lány. – Hogy érti ezt? – kérdezte meglepődve Ádám. – Sűrűn jár ide? – Ritkán. Ma este pont ide vetődtem. – Akkor nem ismerheti! – mondta Irén. – Mit kellene tudni? – Szimpatikus? – Igen! – Akkor vegye úgy, mintha nem mondtam volna semmit! – zárta le a lány. - Most már tudni akarom! – követelődzött Ádám. – De maga akarta. Jó? – Jó! – egyezett bele. Irén hosszan Ádám szemébe nézett, aztán elkezdte: - Ő volt itt a válogatós kislány, orvosnál kezdődött a férfi. Alább nem is adta. Volt egyszer egy fickója. Valahol felcsípte. Jóképű volt! Páran szerelmesek is lettek belé. Aztán mikor megtudta, hogy melós a srác, dobta! Nem egzisztencia, mondta mindig! Most, két konyak után megkapod, próbáld ki! – biztatta Ádámot. Ádám lesújtva érezte magát. – Nem kell azért elkeseredni! – próbálta vigasztalni. – Táncolunk? – kérdezte hirtelen Ádám. – Jó! – mondta egy kis gondolkodás után Irén. A többiek visszajöttek az asztalhoz, ők, pedig felálltak. – Csak mozgassátok magatokat, különben beüt a köszvény! – jegyezte meg Tóbi. – Ne félts te minket! – vágott vissza a lány. Ádám szorosan szeretett táncolni. Magához húzta Irént. – Kemény húsa van, formás, csak az arca egy kicsit csúnyácska. Nem tehet róla – gondolta. – Máskor is lejön? – kérdezte Ádámot. – Lehet, most ráérek! – tette hozzá. – Miért? – Szabin vagyok! – mondta Ádám. – Maga is? – Én is! Ebben maradtak, egyelőre. Leültek az asztalhoz. Ádám észrevette, hogy Kriszta fogta a táskáját, búcsúzott az idősebb hölgytől és elment. Az idő is elszaladt, Tóbiék is szedelőzködtek, Ruff Attila rendezte a pincérnél a számlát, és lassan kiszállingóztak az utcára. Ott álltak egy darabig, Ádám egy kicsit távolabb a többiektől. Odajött hozzá Irén, kezet nyújtott és annyit mondott: - Remélem, találkozunk még! Ádám bólintott és nem tudta eldönteni, hogy melyik lánnyal találkozna legközelebb szívesen.

◙

Szomszédság, török átok

Tóth Feri, negyvenes szobafestő, Török Laci, aki szintén negyvenes lakatos és Kiss Tamás huszonöt éves segédmunkás, vidám fickó, megbeszélték, hogy minden hétvégén, pénteken, amikor befejezik a melót, találkoznak. A hely, melynek neve Topogó, vagy Hornyák Csaba kocsmája. Felirat, cégtábla nincs kitéve, de mindenki tudta, hogy az Akácfa és az Ady Endre utca, sarki épülete ez a hely, ahol mindig friss, hideg csapolt sört mérnek. A Topogó olyan ragadványnév volt, azt jelentette, hogy a helyiségben nagyokat lépni nem lehetett, csak úgy topogni, egyik álló pulttól a söntésig és vissza. A Hornyák név pedig a tulaj neve, régi vendéglátós. Önálló vállalkozásba kezdett. A sarki épület a nagymamájáé, ő a házból egy szobát átengedett, hogy kedvenc unokája önálló „vendéglátó" egységet hozzon létre.

Szóval itt találkoztak ezen a pénteken, ők hárman. Pontosan öt órakor, mindenki olyan pontos volt, hogy órát lehetett volna igazítani hármójuk beköszöntéséhez.

Első feladat a köszönésen túl, hogy Tóth Feri kikérte az első kört, egy-egy fél szilvapálinka, elkísérve a habzó, friss, hideg sörrel. Aztán olyan általános csevegés, hogyan telt a hét, ki hogyan van, majd aztán kezdődött a beszélgetés, Ilyenkor valaki feldobott egy-egy témát, melyet aztán kicsontoztak. Így volt ez most is.

- Képzeljétek el – kezdte a mesét Tóth Feri – A napokban költözött a mellettünk lévő lakásba egy új szomszéd. A költözés során többször találkoztam vele a folyósón, de a köszönésen kívül szót nem váltottunk. Mondom az asszonynak, átmegyek a szomszédhoz, bemutatkozni, mégis lássa, jól neveltek vagyunk.

- Nem kell ezt olyan komolyan venni – mondta az asszony. – Majd menetközben megismerkedünk, és ha jó, folytatjuk, ha nem akkor áldja meg az isten, boldoguljon, ahogy tud.

- Látod az asszony bölcsebb, lehet, hogy neki van igaza.

- Aztán mi történt? – kérdezte izgatottam Kiss Tamás és mosolyra fordult a szája.

- Na, ezt halljátok csak! – mondta Tóth Feri. - Vettem egy üveg pezsgőt. Természetesen a jobbik fajtából, lássa, kivel van dolga. Itt egy kis szünetet tartott, valószínű ismét átélte a találkozást.

- Csöngettem, kinyílt az ajtó, ott állt az új szomszéd. Egy szürke köntös volt rajta, biztosan előtte fürdött, mert elég vizes volt a haja. Mondom: - Jó napot szomszéd! Nem válaszolt, csak nézett rám. Szeretném megköszönteni az új közösségben! Ekkor átnyújtottam neki a pezsgőt. Néma volt, csak nézett. Elvette az üveget és becsukta az ajtót. Persze az orrom előtt.

- Na, ez a szomszédság is jól kezdődik – mondta Török Laci. – Biztosan tudod azt a mondást: - „Rossz szomszédság török átok, s ők nem igen jóbarátok „–írta Arany János költő is.

- Biztosan igaza van annak a költőnek! - szólt közbe egy kis kopasz ember, aki eddig csak hallgatta a beszélgetést. –Ne haragudjatok, nekem is van egy szomszéddal kapcsolatos történetem. - Ezt hallgatások meg – kezdte a kis kopasz ember. – Mellénk költözött egy sovány házaspár. Olyan soványak voltak, hogy a lélek csak hálni járt mindkettőjükbe.

- Hogy néztek azok ki, úgy együtt?

- Ijesztő látványt nyújtottak. De ez nem is lett volna baj. Hanem tudjátok, ezek a panelházak csak úgy vannak össze ragasztva, hegesztve. Tele vannak hézagokkal, aztán úgy süvít a szél, mint az orosz tajgán.

- Legalább nem kell szellőztetni. Ez egy modern klíma!

- Laknál csak te benne. Megtudnád, hogyan áramlik a cigi füst. Ez a pár nagy dohányos volt. A nikotin már a bőrükben volt kódolva, sárgás barna színűek voltak. Egyszer egy ismerős

meg is kérdezte, kínaiak laknak mellettetek? Kívül a lépcsőházban is, ha elmentél az ajtajuk elött, érezted a dohány füstjét.

- Jól tartósítva vagytok. A molyok sem maradnak meg, csak úgy menekülnek.

Mosolyok követték a történetet, aztán a sörökből is kortyoltak egy keveset, nehogy kiszáradjon a szájuk.

Kiss Tamás tette le a voksot a következő történetre. Egy kicsit gondolkodott, megköszörülte a torkát és belevágott.

-Nekem van egy fiatal srác szomszédom. Néha a lépcsőházban szoktam vele beszélgetni. Nőtlen fickó. Rendesen

melózik, valahol a postán. Rendben hazajön, még főz is magának, meg takarít. Sokszor lehet hallani, ahogy, megy a pórszívó.

- Ez egy rendes fickó. Hány éves?

- Lehet olyan huszonöt.

- Akkor egy nő jól fog járni vele.

- Persze, ha leszámítjuk a kilengéseit. Mert péntek este, vagy éppen szombaton, elmegy otthonról. Aztán úgy éjjel egy-két óra körül jön haza.

- Biztos csörömpöl ilyenkor és idegesíti, felveri a lakókat.

- Nem, ezt nem teszi, sőt olyan csendben jön, hogy maga is azt hiszi, már otthon is van. A múltkor, mikor reggel mentem a munkába, a srác a lábtörlőn aludt, nem volt rajta nadrág, ing, sem cipő. Csak egy fehér gatya. Még szerencséje volt, júliusban történt ez a kirándulás.

- De nem kelttetted fel? - Aludjon szépen.

- Amint mentem lefelé a harmadik emeletről, minden fordulóban találtam valamit. Egy ing, egy cipő meg egy nadrág.

- Biztosan azt hitte, mikor bejött a bejárat ajtón, hogy már a lakásban van. Csak le kell vetkőzni és lefeküdni és minjárt lehunyja szemeit, álmodhat, sőt horkolhat is.

- Ez egy csoda fickó! – mondta Tóth Feri. – A horkolásról jut eszembe, hogy az egyik munkatársamat az asszony az előszobába altatja, mert úgy tud horkolni, hogy még a lépcsőházban is hallatszik.

- Szegény kirekesztett fickó! Sajnáljátok már egy kicsit.

Itt megoszlottak a vélemények, volt, aki a horkolás mellett döntött, volt, aki azt mondta: - Menjen orvoshoz! – Persze ha ilyen egyszerű lenne?

Török Laci ezt követően összeszedte az üres korsókat, visszavitte Hornyák Csabához, mosogasson és töltse meg újból sörrel, addig ő a pulttól egy kis tálcával visszatopogott a szilvapálinkás poharakkal. Most ő következett a második körrel.

Felemelték a poharakat, koccintottak, egyhajtásra leöblítették, majd jött egy kis krákogás, torokköszörülés és felvidultak az arcok.

- Az én történetem, ha már mesélünk ilyeneket – kezdte egy negyvenes kopasz fickó, aki a pultnál a sörös korsójába kapaszkodott. Egy percre sem akarta elengedni. – Én faluhelyen lakom, innen úgy tizenöt kilométerre. Tőlünk két utcával feljebb, lakik egymás mellett az öreg bajszos Janibá. Paraszt ember, állatokat tart és a kertjében lucernát termeszt az állatoknak.

- Rendes gazdálkodó ember! – jegyezte meg egy középkorú szőke ember, aki eddig csak hallgatott.

- Az igaz, de a mellette lakó Zahar Józsi bácsi egy akarnok ember. Azzal veszekednek már vagy öt éve, kinek, hol van a telekhatárja. Be is jelentették a vitájukat a polgármesteri hivatalban a jegyzőnek.

- Így legalább igazságot tesznek – mondta az előbbi szőke ember.

- Te azt csak hiszed! Kijönnek, kimérik, azt gondolják, minden rendben. Aztán jön az őszi szántás és egy-két eke sorral, elszántanak a szomszédtől.

- Hallottam, aztán következő ősszel meg visszaszántja a másik szomszéd! – bölcselkedett a szőke ember. Ezen aztán nevettek.

- Jó kis móka, hülye, gyerekeknek!

Török Laci rugaszkodott neki, hogy ő is elmondja szomszédsági történetét. de, egy jobb öltözetű, fehér inges, ötvenes férfi szólt közbe.

- Ne haragudjatok, hogy belebeszélek a dolgaitokba. De ez a szomszédság fura dolgokat tud produkálni – mondta és közelebb lépett a társasághoz.

- Ebben biztosan igazad van! – fogadta el érvelését Kiss Tamás és mosolyogva nézett a fehér inges férfira.

- Nem kell messze menni. Itt Magyarországon az egyik balatoni faluban a lakók olyan kérelemmel fordultak a

polgármesterhez, hogy tiltassa be a reggeli öt órai harangszót. Vagy olyan, hogy bepörölik a kakast, mert kukorékol.

Ezen aztán jót nevettek. Ittak a sörükből és a fehéringes folytatta:

- Franciaországban törvénybe helyezték, hogy a vidéki zajok, szagok hozzátartoznak a környezethez. A zaj része lehet a béka brekegés, a kakaskukorékolás, de még a lócitrom illata is.

- Ez aztán frappáns jogállás! Akkor ezek szerint a horkolás is szabad?

- Persze, csak az asszony ne hallja, mert akkor jogilag kikerülsz az előszobába! – tette hozzá Török Laci. Majd megszólalt Kiss Tamás is:

- Ezek az összegzések igazán frappánsak voltak. Úgy döntöttem, hogy a mostani eszmefuttatásban résztvevőket, meghívom egy-egy korsó sörre. – kezével intett Hornyák felé és újaival mutatta a sörök számát.

Hornyák fiatalos lendülettel megtöltötte a korsókat és személyesen odahozta az álló pulthoz. Mindenki megfogta a korsó fülét.

- Egészségetekre! Egészségetekre! – volt az egybehangzó helyeslés és huzamosan ittak söreikből.

◙

Nagymama éléskamrája

Jánost leküldte a felesége az ÁBC-be, hogy pár dolgot vásároljon. Ami kell azt felírta egy cetlire.

- Nézd meg, hogy ezek közül mit lehet venni és mennyit. A cukor, a liszt és az étolaj érdekelne – hangsúlyozta Erzsi, a felesége. Jánosnak erre a mondásra, mivel közel volt a nyolcvanhoz, eléggé rossz emlékek jutottak az eszébe.

Úgy mond, mikor született, akkor már két-három évvel túl voltunk a második világháború elkezdésétől. Lengyelországot már lerohanták a németek, de azért még itthon nem szabályozták, miből mit és mennyit lehet venni.

A kezdeteknél – úgy hetven év után, tehát napjainkban, először az a bizonyos covid járvány borzolta az emberek idegeit, ma meg az ukrán-orosz háború.

- Már sosem lesz békés időszak? Csak a megkötések, szabályozások mentén lehet élni? – kérdezte önmagától János és ideges lett. Eszébe jutott az a bizonyos múltszázad időszakának negyvenes évei. A háború már akkor javában dúlt, még nem teljesedett ki teljesen, de szele megcsapta az embert.

- Akkor én még kis palánta srác voltam – gondolkodott János. – Olyan öt-hat éves lehettem, de sok mindenre ma is jól emlékszem.

Aztán ezzel a bevásárlással meg a vételi szabályozással, eszébe jutott a nagymama éléskamrája. Olyan erővel törtek elő a képek, hogy hirtelen minden eszébe jutott.

- Ha bemehettem ebbe a kamrába, az ünnepnapnak számított. Persze nem egyedül, a nagymama mindig jött velem, inkább ő invitált, hogy nézzek szájjel, milyen csodálatos itt minden.

Valóban ez a nagyszobának is beillő helység a kamra jelleggel, elbűvölte az embert, hát még a gyereket, amilyen akkor még én voltam. Ugyanis ez a kamra a hosszúkás ház végében volt kialakítva, mégpedig úgy, hogy oda a fedett folyosóról, három lépcsőn kellett lemenni. Megvilágítása két oldalról volt, az egyik ilyen téglalap alaki kis ablak a folyósóra nézett, a másik, megfelelő magasságban (ne lehessen bekukucskálni), a szomszéd felől. Ez a két ablak kissé kísértetiessé tette ezt a helyiséget, de a két ablak fénye elegendő volt a csodálkozáshoz.

- Azért mondom, hogy csodálkozáshoz, mert ott minden olyan meseszerű volt. Első alkalommal azt hittem ilyen nincs, de ott

álltam a nagymama mellett, a kissé hűvös, pinceszerű óriási helyiségben.

- Mindjárt, ahogy lementünk jobbra egy több tagból álló polcsor volt, egészen a plafonig. Ezen aztán mindenféle befőtt, főzött paradicsomlé, olyan borosféle üvegekben, hátrébb eltett esetes uborkák sorakoztak, a sarokban a polc végében káposztás hordó, csavaros fedéllel lezárva. Az üvegek száma megszámlálhatatlan volt számomra, de ahogy most visszagondolok, csak a paradicsomos üveg volt vagy száz. A cseresznye, meggy, körte, barack, ribizli, egres, meg ami még felelhető volt a kertben, vagy éppen a piacon, (még sárgadinnye héja cukor szirupba is volt itt), mind ide kerültek. Ennek az üveg kavalkádnak az adta a különleges szépségét, hogy ahány féle gyümölcs, annyi féle színes krepp papírral volt a celofán felett befedve. Erre a nagymama nagyon sokat adott, sokszor napokig az volt a szórakozása, hogy befedte ezeket az üvegeket. Ez asztán egy színes kavalkádot adott az egésznek, szájtátva néztem, szólni nem tudtam. A nagymama arcát nem felejtem el, mosolygott és nagy öröm ült az arcára. Boldognak láttam.

-Ez az éléskamra még sok különlegességet is tartalmazott. Télen mindig vágtak disznót, azt feldolgozták. Volt sonka, szalonna, no meg kolbász. A felfüstölt sonka meg kolbász a szalonna oldalak kíséretében a plafonra szerelt rudakon lógtak, sorban felfüggesztve. Szép és kívánatos látványt nyújtott. A másik sarokban fából készült, nagy ládák voltak egymás mellett, teteje felnyitható volt. Ebben tárolták a kenyérnek szánt lisztet, meg a kalács sütéshez az úgynevezett nullás lisztet.

- A másik sarokban pedig egy fakerettel elhatárolt, négyzetszerű részben volt a burgonya. Ha bementél, ennek a helyiségnek valami különleges illata volt. Nehéz leírni, mert érződött a savanyú káposzta erjedő illata, a füstölt húsok füstös illata, már tavasz felé az ott felejtett csonkokon megjelent a penész, de az egyik polcsoron tárolt alma és téli álló körte illata

sokszor közömbösítette e szagorgiák elő-elő bukkanó orrot irritáló harcát.

- A nagymama szeretett kalácsot meg pogácsát sütni. Itt ebben az éléskamrában mindig meglehetett találni a friss sütemények nagy halmait. Kedvenc süteményünk volt az öcsémmel a nagymama fonott kalácsa, amely foszló volt és édes.

- A nagymama, ha jó kedve volt, mindig énekelte a maga költötte szövegű kis dalt, hogy –„vár a nagymama, meg a kávé”.

Na, aztán ez a kávé valami fenséges volt. Ez egy sima tejeskávé volt, a kávé benne cikória kávéból főtt, édes volt, a gyerekek ezt szeretik. A nagymamától olyan ötszáz méterre laktunk, de mi ketten, minden reggel elfutottunk hozzá, elfogyasztottuk a kávét meg a kalácsot és irány a megunhatatlan játék.

- Ehhez a nagymama éléskamrájához még hozzá tartozik egy történet. A nagymamának két gyereke volt, a nagyobbik lány, a kisebb fiú. Ezt a fiút, mi csak Öcsinek neveztük, ő volt a nagybátyánk. Már legénysorban volt ez az Öcsi, és mint a legényembereknél előfordul, hogy esténként el-el borozgatnak, és amikor Öcsi hazaért, éhes volt. Főtt ételt nem kívánta, inkább lement a nagymama éléskamrájába, ott elfogyasztott pár pogácsát és megivott rá egy üveg paradicsomlét. Ez utóbbi a gyomrában keletkezett savakat is közömbösítette.

János bevásárolt a boltban, a felesége általi kiírásnak megfelelően, amit kért, vehetett belőle kettőt. Ez ugyan nem sok, de hova is tenné?

- Én nem értem ezt az éléskamra kérdést. Régen, a falusi házban mindennek volt helye. Így alakították ki az éléskamrákat, melyekben sokféle, gyomornak tetsző dolgot spájzoltak el. Nem volt gond, hogy a boltban kapható-e, vagy sem. A bolt is más volt, mint most. Kezdetben Közértnek nevezték. Kellett is a közösségért forgalmazni, mert a panelházakban akkora éléskamra volt (ha tervező tervezte is), hogy abban két kiló krumplinál, pár fej hagymánál, több nem is fért el. Aztán jött az ÁBC. Ez már egy nagyobb bolt volt, formájára és nagyságára, a nagymama élékamrája vagy négyszer-hatszor is belefért volna. A kezdőbetűknek az volt a jelentése, hogy Állami Bevásárló Cikkek tárháza lett. De aztán fordult a világ, még nagyobb bolt kellett annak a sok embernek a nemlétező élékamra béli dolgok otthoni tárolására. Ezt elnevezték CBA-nak. Mivel a bevásárlás már családi feladattá vált, így biztos abból a jelentésből indultak ki, hogy ez Család Barát Adagoló. – ezen még János is mosolygott, fura helyzet, fura világ. Tulajdonképpen nem más történt, államosították a „nagymama éléskamráját”.

Közben a nagy eszmefuttatás közepette haza is ért. Az asszony kérdi tőle:

- Mindent kaptál apukám?

János bólogatott és nem tudta kiverni fejéből azt a bizonyos „nagymama éléskamráját.”

◙

Kapuzárás után

Kovácsné, összetalálkozott szomszéd asszonyával, a Tóth nénivel a CBA előtt. Üdvözölték egymást, mintha ismerősek lennének. Ugyanis Kovácsék pár hónapja költöztek ide, ebbe a négyemeletes házba. Az ismeretség így természetesen jogos. Kovács Tiborné, született Horváth Rozália, aki most lett negyven éves, férjével vették meg ezt a másfél szobás lakást. Kénytelenek voltak, korábban egy két és félszobásban éltek. A lányuk férjhez ment, és az eladásból, meg a vett lakásból fennmaradó különbözetet a lányuknak adták. Így ő is, némi kölcsönnel pótolva, lakáshoz tudott jutni, amely sajátja lett. Tehát ez a története az itt létüknek.

Ezzel szemben Tóthné, akinek keresztnevét sem ismeri, hatvan éves, ősz hajú nyugdíjas, már több mint harminc éve itt lakik. Ide ment férjhez, itt született két lánya, akik önálló életet kezdtek és a város másik végében laknak, ő pedig özvegyasszony, a férje két éve halt meg.

- Na, hogy érzik magukat itt? – kérdezte Tóthné, aki csupán kíváncsiságból kezdte a beszélgetést. Persze kíváncsi volt, hogy az új lakó kicsoda, micsoda. A régieket úgy ismeri, mint a tenyerét, tőlük már nem kérdez ilyet az ember.

- Megvagyunk. Még nem rendezkedtünk be teljesen – válaszolta Kovácsné és megigazította vörösre festett haját. Azzal tisztában volt, hogy a kontyát megnézik a férfiak, különben is szemre való asszony volt. Olyan középtermetű, formás mellekkel, szép lábakkal, aki után aztán megfordulnak a férfiak.

- Igen, az sokáig tart, mire minden a helyére kerül.

- Nem is gondoltam, hogy ennyi kacat van a lakásban – mondta Kovácsné.

- Költözéskor derül ki, mi kell és mi a felesleges.

- Az összepakolás is két hónapig tartott – folytatta Kovácsné.

- Majd csak rendben lesznek! – nyugtatta a szomszéd asszony.

- Rendben! – összegezte Kovácsné és keresett egy fém százast a pénztárcájában, hogy a bevásárló kocsit útjára tudja indítani.

Tóthné nem szólt egy szót sem, fogta kosarát, melyet a bevásárláshoz hozott, majd megkérdezte, kissé félő hangon:

- Láttam a férjét, kijönni a kocsmából! – szólt a kérdésféle megjegyzés. Kovácsné felkapta a fejét. Mérges lett, az jutott hirtelen az eszébe, már itt is lesznek majd bajok. Már azt hitte, ez megszűnik a költözéssel. Tibor, a férj is megfogadta, rendesen fog viselkedni.

- Ne is mondja! – emelte fel a hangját Kovácsné. – Azt hittem, majd itt vége lesz, nem járhat a kocsmába. Megígérte!

- Pedig az ígéret…

- Szép szó! Megígérte már sokszor, de nem tartja be.

- Akkor nem lehet valami jó vele?

- Ha már megkérdezte, úgy gondolom, jobb, ha én mondom el. Ne a pletykákból értesüljön esetleg a dolgokról. Becsapott engem még lány koromban. Mindig tette a szépet. Abban a házban lakott, ahol én, egy emelettel lejjebb. Több férfi is sürgölődött körülöttem, udvaroltak nekem, de Tibinek, a férjemnek olyan szövege volt, hogy attól hét asszony is megszédült volna. – egy kis szünetet tartott, majd folytatta: - Engedtem neki és ez lett a vége.

- Óvatosabbnak kellett volna lenni! – mondta szerényen Tóthné.

- Hogy legyen óvatos az ember, mikor szerelmes? Felgyújtotta bennem a tüzet.

- Maga meg lány volt!

- Úgy ahogy mondja. Engedtem neki, pedig tudtam, hogy csavargó egy ember. Lóversenyre járt, meg kocsmázott már akkor is. Aztán egyszer terhes lettem. – itt megszakadt a beszélgetés egy pillanatra. Látszott, hogy Kovácsné mélyen elgondolkodik.

- Szégyelltem, mert akkor még lány voltam. Régen az ilyen dolog teljesen más volt.

- Mostanában minden olyan laza – jegyezte meg Tóthné és érdeklődve várta a választ.

- Folytatom, ha már elkezdtem – és érzékelte Tóthné kíváncsi tekintetét. – Én bolond! – folytatta: - Képzelje el, öngyilkos akartam lenni. Hoztam a gyárból szalmiákot és ittam belőle, hátha elmegy a gyerek.

- Ne mondja! - Szörnyülködött Tóthné, még a kezét is összecsapta.

- De igaz, még az volt a szerencsém, hogy anyám észrevette, hívta a mentőket. Gyomormosás, injekció, pár nap pihenés és aztán rendbe jöttem. Tibi akkor nagyon megijedt és azt mondta, elvesz feleségül. Be is tartotta szavát, akkor ősszel össze is házasodtunk. Így lettünk férj és feleség – fejezte be mondandóját, melyet egy szuszra elmondott. Izgatott lett, mintha újra élné a történteket. Kis idő után még hozzá tette: - Karácsonyra megszületett a lányunk. Már férjnél van, vidéken élnek. Sajnos az unoka nem akar megszületni, pedig már nagyon várjuk.

- A kocsmázó ember pedig nem jó! – szögezte le Tóthné. – Én már csak tudom – tette hozzá kissé lehangolva, szomorúan.

- Miért? – kérdezett vissza Kovácsné.

- Az én férjem is sokszor a pohár fenekére nézett – kezdte Tóthné az ő történetét.

- Ne mondja! – szörnyülködött vissza megkönnyebbülve Kovácsné. Úgy látszik ő is ezt az utat járja, összegezte önmagában.

- Ha már így összejöttünk, mondok én magának valamit! – mondta olyan bizalmas hangnemben Tóthné. Szünetet tartott, körülnézett, hogy kik vannak a közelben, esetleg meghalják, majd folytatta: - Vigyázzon a férjére, mert ebben a házban lakik egy olyan nő, Magdika a neve, aki kikezdett itt minden férfival. Sok botrány volt már ebből. Elvált asszony, egyedül él.

Kovácsné türelmesen hallgatta a leendő szomszéd asszony bizalmas közlését. Várt egy kicsit a válaszával, majd keményen leszögezte:

- Azt adja meg az Úristen! Nem ismer még engem! – mondta erélyesen, fenyegető hangon.

- Nem azért mondtam – próbálta enyhíteni a helyzetet Tóthné.

- Jó, hogy felhívta a figyelmemet, majd résen leszek! – itt befejezte és vissza tolta a bevásárló kocsit. Amikor visszajött, annyit mondott:

- Majd még beszélünk!

- Jó! – mondta hallkan Tóthné és ő is fogta a földre letett kosarát és elindult haza felé.

Vagy öt napig a két szomszéd nem találkozott. Kovácsné a szemetes zacskót dobta be a ház előtti konténerbe, amikor váratlanul megjelent Tóthné. Olyan volt, mintha a földből nőtt volna ki, mint a tavaszi tyúkhúr a kertben. Bizalmasan mosolygott és megkérdezte:

- Hogy van kedvesem?

- Jól! – mondta Kovácsné és arra gondolt hirtelen, nincs nagy kedve most trécselni. Még sok dolga van a lakásban, meg aztán nem kellett volna olyan sokat elmondani magáról, mert ez kíváncsijává teszi az embert. Meg hát, nem is vagyunk, mi olyan bizalmas viszonyban. Utólag aztán már bánhatja az ember.

Itt aztán több szót nem is váltottak. Kovácsné kezében egy nagy szatyor volt, mondta:

- Sietek, megyek a piacra!

- Majd beszélgetünk még – mondta a szomszéd asszony és egy kicsit csodálkozott, hogy ez a beszélgetés ilyen rövidre sikerült.

Eltelt úgy három hét. Tibi a férj, melóból hazafelé menet, mindig betért a sarki „Patkó" nevű ital kimerésbe. Ennyi idő alatt, pár korábbi törzsvendéggel is megismerkedett. Egyik ilyen találkozás során arra lett figyelmes, hogy a házban lakó Magdika is betért egy pohár sörre. Körülnézett, biccentett a fejével, mintha köszönne neki, aztán leült az egyik asztalhoz. Kovács Tibor távolról nézte a nőt. Nem tudta levenni szemét róla. Még mondta is magának: - Mi az öregem, felcsigázott a csaj? – bökte ki, egy kicsit mérgese. De amint a nőre pillantott, ahogy ott egy férfivel enyelegve beszélgetett, úgy érezte, mintha féltékeny lenne. – Mire? Kire? – kérdezte hirtelen. – Még nem is ismerem.

A sörös korsót kézbe vette és az ablak felőli talponálló asztalra tette. Figyelte a nőt. Megnézte alaposan, az közben olyan pajkosan beszélgetett az előbbi férfival. – Vörös a haja, mint a feleségemnek. Aztán alakját kezdte vizsgálni és egy idő után megállapította: - Egy festő sem tudna szebbet festeni. Minden vonás, tökéletesen a helyén van.

Amig ezzel az elemzéssel volt elfoglalva, észre sem vette, hogy a nő odajött a könyöklő asztalhoz. Megszólította:

-dvözlöm szomszéd! Még nem találkoztunk – mondta és közben mosolygott. Olyan kedvesen és lágyan beszélt, hogy attól Tibornak a lélegzete is gyorsabb lett, Olyan forróság féle

futott át rajta. Beszélgetésbe kezdtek, de nem jutottak messzire, mert az előbb látott férfi elszólította. Tibi csak nézett utána, tetszett a járása, amint kimentek a „Patkóból”.

Az utóbbi héten Magdival többször találkozott a kocsmában. Legutóbb még a zárórát is megvárta, együtt indultak haza. Az utca kilenc után már kihalt volt. Mentek egymás mellett, Magdika keze úgy mozgott, hogy többször összeért a kezük. Elnézést egyikőjük sem kért, az utóbbi összeérintés után, a kezek megfogták egymást, megálltak, szembe fordultak és jött a csók. Különleges volt, Tibi érezte ennek van jelentősége, de, többet nem mert bevallani, az asszony jutott az eszébe.

Egyik este Kovácsné kiment az erkélyre és látta, hogy Magdika és Tibor, szép lassan jönnek hazafelé. Tibor még az asszony bevásárló kosarát is hozta, lóbálta a kezében.

Már az előszobában várta a férjét. Neki rontott, ütötte, karmolta. A csata nem tartott tovább tíz percnél, de Tibor arcát három helyen is érte az asszony karmolása. Folyt belőle a vér, szörnyű látvány volt.

- Most már mehetsz a Magdikádhoz, az majd ápol! – mondta csendesen az asszony, minden mérgét kiadva.

A következő napok olyan közömbösek voltak. Nem beszéltek egymáshoz, csend volt, szünet. Tibor nem tudta eldönteni mit csináljon, mitévő legyen.

Így telt el vagy két hét. Tibor úgy gondolta, az asszony biztosan eltemette azt az összecsapást, nem szól róla egy szót sem. Nyugodtan elmehet egy sörre, az nem sok és vigyázni fog. De sajnos Magdika megint ott volt, már a sörét is kikérte, mintha tudta volna, hogy jön, A záróra megint ott találta őket.

Már este kilenc óra lehetett, talán már el is múlt, amikor Tóthné jött fel a lépcsőn. Hangos beszélgetést hallott, meg kiabálást. Kovácsék ajtajától jött a hang. Egy percre megállt, nem akart ő hallgatódzni, de a hangos beszélgetés foszlányai, egyértelműen kivehetők volta,

- Mi a fenét járkálsz, azzal a növel? Csend következett. – Nem járok! – egy férfihang válaszolt. – Esz e fene utána! – szólt az asszony hangja. – Csak beszélgetünk! – szögezte le a férfihang, amely most már kivehetően a Tibor hangja volt. – Mindig így kezdődik – volt az asszony válasza.

Aztán csend lett. Tóthné körülnézett, senki, akkor siet haza. Ahogy elindult újból kiabálás. – Tudod, hogy ez egy bárcás…? – tette fel a kérdést az asszony. – Esz a fene utána, menj vele, de ide be nem teszed a lábad többé!

Tóthné erre gyorsabbra fogta lépteit és a leggyorsabban haza ment. Teltek a napok, csend semmi mozgás, kiabálás. Egyik szombat hajnalban mentőautó szirénájára ébredtek. Kovácsnét vitte el a mentő. Már azt hitték, megint veszekedés volt, de tévedtek, az epéjével volt valami gond. Bent fogták a kórházban.

Talán öt napig fel sem tűnt a lakóknak, hogy nem látják Tibort, de Magdikát sem. Akkor vált bizonyossá, hogy együtt elmentek, leléptek, amikor Kovácsné kijött a kórházból. Összetalálkozott Tóthnéval, aki szomorúan mondta neki:

- Ne keseredjen el, ha már így alakult, talán jobb is. – összegezte a helyzetet.

Kovácsné nem mondott semmit. Bezárkózott, alig lehetett látni. Csak önmagában összegezte a helyzetet: - Hát én is így jártam. Hittem annak a piszok Tibinek és öreg korára ez lett a vége. Az a cafka elcsábította, de ha már így tette, vigye, legyen vele boldog.

A ház lakói pár hét után már túl is voltak ezen az eseményen, különösképpen nem csodálkoztak rajta, másnál is megesett ez már. Csak akkor szisszentek fel, csodálkozva, úgy hat hónap után, amikor Kovácsné és férje Tibor, együtt jöttek le a lépcsőm és összetalálkoztak Tóthnéval, aki szinte félre állt a lépcsőn és néma csodálkozással nézte őket.

Kovácsné köszönés helyett csak annyit mondott: - Hazajött a piszok!

◙

Kórházi „tanmese”

Létezett ebben az országban egy városi kórház. Olyan volt, mint a többi. Az eltérés nem is tűnt fel Gyalogos Kázmérnak az első találkozáskor. Gyalogos Kázmér hetvenhat éves, nyugdíjas, nős, a feleségével élnek egy saját kis lakásban. Ketten vannak, így békésen elférnek, néha zsörtölődnek, ha valamelyikük elfelejt valamit. Persze ebben a korban már eléggé feledékeny az ember, ez a tény ad nekik némi emelthangú „társalgást’.

Történt aztán hogy Gyalogos Kázmér, aki mindenhová gyalog megy, autója nincs, esetleg a helyi buszjárattal, amely ugye, bár ingyenes, meg a legegyszerűbb. Ebben a megszorító világban, egyelőre elég, ha felmutatja személyi igazolványát. Korábban, amikor nyugdíjas lett és elérte, betöltötte a hatvanötödik életévét, még elkérték az igazolványát. De mára, annak ellenére, hogy haja még sötétbarna, ősz hajszál elvétve található benne, a sofőrök valóban idősnek nézik és már nem is kérik azt a fránya igazolványt.

Szóval Gyalogos Kázmér egyszer, ahogy a tükörbe nézett, észrevette, hogy a feje tetején egy nagy seb van. nem tudta eltalálni, hogyan került az oda. El nem esett, a fejét nem ütötte bele (esetleg régebben az orrát) semmibe. Mondta az asszonynak.

- Rozi, képzeld, egy seb van a fejem tetején.

- El kell menned a bőrgyógyászatra, meg kell azt szakemberrel nézetni – szögezte le az asszony.

Mit volt mit tenni, az asszony szava olyan mintha kőbe vésnék, így egyik reggel Gyalogos Kázmér buszra ült és elment a szakrendelésre, ténylegesen a bőrgyógyászatra.

Ez a felírat még fiatalabb korában olyannak tűnt, mintha ide, ha lehet, ne kelljen eljönni. Akkor az volt kiírva „bőrgyógyászat és nemi beteg gondozó'. Ez utóbbi kiírástól mentse meg a sors, pedig nem vetette meg a szép nemhez való közeledését. Eddig szerencsésen megúszta az esetleges ilyen jellegű tortúrától. Leült a váró részben, voltak vagy harmincan. Eléggé lassan haladt a rendelés. Jó kétóra várakozás után szólították nevén.

Bement a rendelőben, ahol két hölgyet talált. Az egyik, olyan harminc éves lehetett, ő invitálta és hellyel kínálta, majd kérdezte:

- Mi a panasza? – ő volt az orvos. A másik hölgy egy számítógép mögött ült. Gyalogos Kázmér bátorságot vett és mondta és mutatta.

- Itt a fejtetőmön keletkezett egy seb, nem tudom mitől.

- Na, mutassa! – mondta a fiatal doktornő. Megnézte és szörnyülködve válaszolt.

- Ez borzalmas, na, várjon! – tette hozzá és felállt, a műszereket tartalmazó asztalhoz lépett és egy csipesszel tért vissza.

- Ezeket a beforrót részeket szépen leszedjük – és kezdte a csipesszel, erőteljes mozdulatokkal lecsípni. Persze ez a seb benövés a hajat is tartalmazta. Gyalogos Kázmér szeretett volna ordítani a hirtelen jött fájdalomtól. De hiszen ő férfi, tud tűrni, ezért húzta a fajét lefele, közben összeszorította a fogát és alig várta, hogy vége legyen ennek a „kezelésnek".

A doktornő egy kicsit gondolkodott, majd azt mondta:

- Elküldöm magát a sebészetre, ez rájuk tartozik. Ezek után egy papírt nyomott a kezében, amely a sebészetre irányította.

A sebészeti bemutatkozáshoz, időpontot kellett kérni. Ez a telefonos tortúra őt idegesítette. Felesége vette kezelésbe a

telefont és úgy egy bő óra alatt, meg is volt az időpont, amely ettől a pillanattól kezdve két hónap múlva volt esedékes.

Aztán eltelt az a bizonyos két hónap és Gyalogos Kázmér, most a sebészeten várta, hogy szólítsák. Olyan másfél órai várakozás után bekerült a rendelőbe, ahol egy férfi orvos rendelt. Leültette, megnézte a papírját, meg a fejét és annyit mondott:

- Ezt egy plasztikai sebész tudja helyrehozni! – ezzel kész volt a rendelés és már is kint volt a folyósón. Nem lett okosabb, hallott már plasztikai sebészetről, de neki az nem kell. Nem akar ő szép lenni, Rozinak már lassan negyven éve megfelel, legalább is eddig nem panaszkodott.

Otthon az asszony alaposan leteremtette.

- Csak te vagy ilyen pipogya alak. Bővebben meg kellett volna kérdezned, hol csinálnak ilyet. Most ezzel a „szépészeti papírral" holnap menj be a kórházba a tényleges sebészetre.

Gyalogos Kázmér másnap ismételten buszra ült és felment a kórház negyedik emeletére – természetesen lifttel – és várta az orvost a betegfelvétel feliratú ajtónál. Ahogy ott ült, beszédbe elegyedett egy másik férfival. Kiderült, hogy neki is ez volt a panasza, de egy doktornő rendbe rakta sebét és már mehetett is haza. Nem volt fájdalmas, kapott injekció. Most szedik ki neki a varrattokat. Aztán az orvosok által meghatározott „páciens", mehetett is haza.

Gyalogos Kázmért ez az orvosok által terjesztett „hivatalos minősítés", megnyugtatta. Itt is eltöltött várakozással vagy három órát, amkor egy nővér féle megkérdezte: - Mire tetszik várni?

Megmutatta a papírjait, kiderült, hogy ő a főnővér, megnézte a feje tetején lévő sebet és hozzá tette:

- Ezt tényleg meg kell műteni, mindjárt fel is vesszük az adatait. Ezzel elkezdődött a papír munka, adatok tömegét kérdezték és a végén kitűzték a műtét időpontját. Mondta a főnővér, el kell menni a laborba a műtét elött és adott egy erre vonatkozó papírt.

Gyalogos Kázmér haza utazott a busszal. Már elégedett volt, mert sikerült elintézni a műtétet, időpontja is van. Na de itt kezdődött a prücsök, felesége Rozi kézbe vette a telefont és a labor időpontját tudakolta. Elmondta a műtét időpontját is. Sajnos a laborba már csak olyan időpontot tudtak adni, amikor a műtét már tíz nappal korábban meg is történne. Na, itt aztán megpróbálták ketten megfejteni ezt a helyzetet, hogy a labor is meglegyen a műtét elött, mert ugye ezt így szokták, az orvos megnézi, hogy minden rendben van-e, veheti a szikét és csinálhat nyugodtan egy szép kerek vágást Gyalogos Kázmér beteg fején. Gyalogos Kázmér volt a rafináltabb a kérdés megoldásában.

- Visszamegyek a főnövérhez és elmondom a kialakult helyzetet – mondta feleségének és másnap megint buszra szállt, irány a kórház, sebészeti osztálya.

Jól sejtette, hogy van egyszerűbb megoldás is. Mindent elmondott a főnövérnek, aki elkérte a labor papírját. A lap jobb felső sarkába írt valamit, ez számára megfejthetetlen volt. Amikor a laborba átadta, nem szóltak egy szót sem, megkapta sorszámot az apró kémcsövekre ragasztandó számokkal és már vették is a vért tőle, ráadásul egy műanyag pohárba bele is pisilhetett.

Eljött a műtét napja. Rozi a felesége is elkísérte, mondván, ha vigasztalni kell ez a mafla férjet, legalább kéznél legyen. Bemutatkozott a doktornő, mert őt is az a doktornő fogja műteni, mint a múltkori férfit. A betegszállító nagyon készséges volt, Gyalogos Kázmért egy zöld színű ruhába segített bebújtatni, majd a kerekesszékkel némi száguldás, lifttel való utazás után betolta a műtőbe. Fel is fektették, de ahogy hanyatt feküdt, nem fértek a fejtetőjéhez, így oldalra fordították. Gyalogos Kázmérnak ez nem volt valami kényelmes pozitúra, igyekezett kapaszkodni, nehogy leessen az asztalról.

Elkezdődött a műtét, kapott valamiféle érzéstelenítő injekciót. Csak a szúrást érezte, más semmit A doktornő jó darabig babrált a sebénél, aztán azt mondta:

- Ki kell venni az álla alól egy darab bőrt - mert csak azzal tudja befoltozni a keletkezett lyukat. Hozzá is fogott, némi fertőtlenítés után egy olyan másfél centis, négyzet alakú bőrt kimetszettek a megjelölt helyről. Valahogy ez az oldalra fordulás, nem esett jól a kézhez, így a kimetszett bőrdarab leesett a műtő asztalra. Gyorsan felkapták, aztán csináltak vele valamit és már is varrták fel a helyére. Ez a foltozás úgy nézett ki, mint amikor kisgyerek korában az alföldön nyaralt a nagymamánál és a kerítés átugrása után kiszakadt a nadrágja. Olyan nagy öltésekkel a négyzet alakú bőrt is körbe varták. Ezt követően

olyan hálós gézt húztak a fejére, mint egy sapkát és átöltözés után már is mehetett haza.

Kötözésre egy hét múlva kellett jelentkeznie. Nézték a sebét a főnővérrel, beszélgettek, egy csipesszel valamiféle igazítást hajtottak vége, amely azért fájdalmas volt. Gyalogos Kázmér szó nélkül, egy-két fogcsikorgatással tűrte a korigálást. Majd egy hét múlva kellett visszamenni, varrat szedésre. Ez sem volt egyszerű, mert először nem találtak egy megfelelő ollót, amellyel a zsineget elvágják, feldarabolják, és apránként kiszedjék. Többszöri gézzel való törlés után, mert ugye kivérzett a seb, abba hagyták és azzal a felkiáltással, hogy jöjjön vissza egy hét múlva, haza engedték.

Gyalogos Kázmér azzal próbálta nyugtatni önmagát, végre begyógyul a seb és többé nem lesz rá gondja. Többször megnézte a tükörben a gyógyulás folyamatát. A hegek szépen kialakultak, látszott, hogy ez egy gyógyulóban lévő seb, amely a teljes gyógyulás irányába megy. Csak a négyzet alakú bőr folt éktelenkedett egy kicsit. Ezt látva arra gondolt, talán mégis egy plasztikai sebésszel kellett volna kooperálnia és nem a kórházi sebésszel. Nem baj így is szép lesz. Rozi most már akadály nélkül simogathatja öreg buksiját, persze, ha erre igénye és hajlandósága mutatkozik. Igaz, ebből a simogatással kezdődő „akciókból" ők már kellően kiöregedtek és csak a mesékben hallanak ilyenről.

Megint eltelt egy hét, ismételten buszra szállt Gyalogos Kázmér és felkereste a sebészetet a kórházban. Ott üldögélt egy jó darabig a kezelő ajtaja előtt. A doktornőt nem látta, gondolta, biztosan a műtőben van és egy hasonló fickónak éppen a foltnak szánt bőrdarabot férceli a helyére. Telt az idő, de a doktornő nem került elő. Egy negyvenes idejű férfi orvos, látszott rajta, hogy az, mert azt a hallgató valamit, a nyakában lógatta. Egy darabig nézte Gyalogos Kázmért, majd megkérdezte:

- Vár valakit?

- A doktornőt – mondta Gyalogos Kázmér és várta a választ.

- Ma nincs bent, mi a panasza? – kérdezte. – Most műtöttek, mondta a doktornő, hogy mutassam meg a sebemet – mondta a doktornak.

- Azt én is megnézhetem, jöjjön be! – invitálta a tetoszkópos orvos. Leültette egy székre, megnézte a műtött sebet. Először csak úgy szabad szemmel, majd feltett egy szemüveget és azzal is szemügyre vette.

- Itt még benne vannak a varratok! – állapította meg.

- Pedig a múltkor a doktornő kiszedte – erősködött Gyalogos Kázmér, de már érezte, hogy ez az orvos igazolni akarja igazát és látta, ahogy egy csipeszt felvett a kezébe a kezelő asztalról.

Innétől kezdve Gyalogos Kázmérnak az volt az érzése, hogy ülő helyzetében ismételten megműtik. Az orvos jó pár „madzag" darabot kiszedett a sebéből, meg pár heget is. Aztán bekente neogranormon kenőcsel. Ezt onnan tudta, hogy az orvos többször is elismételte, ezzel kenje majd otthon. Újból tettek rá egy hálós kötést és most már úgy érezte bevégeztetett, vége, kész.

Többször megnézte a tükörben a fejét. Nem látott mást csak a fehér kenőcsöt a feje tetején. Úgy hatott, mintha ki lenne hátul világítva. Többször ellenőrizte és másfél hónap után úgy döntött, megmossa a haját, fejét. Már négy hónap után valóban esedékes ez a tisztálkodási művelet. Beállt a zuhany alá, testére, majd a fejére engedte a kellemesen langyos vizet. Sampont öntött a tenyerébe, felkente a fejére, állni hagyta hasson legalább. Aztán kézbe vette a zuhany rózsáját, és ahogy engedte a vizet a fejére, vette észre, hogy valamit lemos onnan a víz. Lenézett és az a bizonyos bőr darab, amit foltnak szántak, a lefolyó szűrőjén kering körbe-körbe, utat keresve magának.

◙

Mikor „szédül” az ember?

Győrvári Lajos elmúlt ötven éves. Először érezte, hogy szédül. Felkelt az ágyból és keringett vele a szoba.

- Már űrhajósnak sem lennék jó!

Aztán a lépcsőn lefelé, szintén szédült. Kapaszkodnia kellett. Gondolkodott:

- Hát hogy is vagyunk ezzel a szédüléssel? Visszaemlékezett. Először, gyerekkorában szédült meg, kis iskolás korában, a tornatanár utasítására felkapaszkodott a nyújtó vasára és átfordították. Szédült. Innentől kezdve utálta a tornát. Iskoláit elvégezte, megnősült.

Ez volt az első szerelem, egy kicsit megszédült. Barátai körében megünnepelték a névnapját. Volt kaja, pia bőven, hiányzott a mérték, eléggé megszédült.

Teltek a napok, megszülettek a gyerekek, a házassága is kezdett kopottá válni. Az utcán látott egy jó nőt, teljesen megszédült.

Munkahelyén új beosztást kapott, főnök lett, eléggé megszédült. Érezte öregszik, a jobb kondi miatt mozogni kellene, ezért kirándult a hegyekbe. Ahogy körül pillantott a csúcsok között, szédülést érzett. Munkahelyén jól mentek a dolgok, ez plusz pénzt is jelentett. Elszaladt vele a ló, lett kertes családi ház, a Balatonon nyaraló, gépkocsi. Észre sem vette ezt a szédülést. Még arra is volt ereje, hogy repülővel a Kanári szigetekre utazzon. Már fenn volt a levegőben, a föld is eltűnt a talpa alól, semmi szédülést nem érzett, pár ezer méter magasan, az új asszony oldalán.

Aztán egy újabb reggel, egy újabb felkelés és megint forgott vele a szoba, Az utcán megtorpant, szédült és elesette. Elment az orvoshoz, szédülés ellen pirulákat kapott, melyet szédült gyorsasággal szedni kezdett.

- Ettől nem fog szédülni! – nyugtatta az orvos. Ment egy darabig, közben az évek is teltek. Győrvári Lajos már szédülés nélkül, nem is érezte jól magát. Aztán beteg lett, később ápolásra szorult, az idő is elmúlt felette. Aggódtak érte, de ő úgy döntött az égiek unszolására, beszédül a temető 10-es parcellájának egyik sirgödrébe. A fejfáján majd az áll: élt „szédült” 78 évet! Most már nem szédül.

◙

Különös albérlet

Napjaink nem ritka sajtóhíre, hogy N. Sándor 52 évi házasság után, 81 éves korában elvált feleségétől. Szét bútoroztak, elhidegült a kapcsolat. Nem csoda, hiszen 52 év, nem kis idő. N. Sándornak azonban nem volt külön lakása, így albérletbe kényszerült. Gondolta, kivesz egy csendes szobát, fürdőszoba használattal, mondjuk egy öreg néninél, akinek a kevéske nyugdíja mellé, jól jön pont egy albérleti díj, kiegészítésnek. Vesz egy tévét, azt fogja nézni, úgy is fáj a lába, éldegél az albérletben, még úgy kb 2-3 évet, mert már nincs több kiróva számára. Aztán utána az özönvíz.

Talált is egy idős hölgyet, aki kedves volt, ugyan nem sokat törődött vele, így senki sem kérte számon tőle, mit csinál, hová megy. Vére már nem hajtotta sehová, lecsendesedett, mint a Duna apály után. A „fegyver" sem volt már az igazi, abban is csak két fáradt golyó volt.

Kezdeti napok után érte a kellemetlen meglepetés. A főbérlő, kedves öreg hölgy, nagy dohányos volt. Úgy szívta azokat a bűzrudakat egymás után, mintha szálanként ezért külön fizettek volna neki. A cigaretta füst a dohány bűzével keveredve, sokszor kibírhatatlan volt.

Jó egy év után találkozott az elvált feleségével. Elcsevegtek hogylétük felől, N. Sándor nem akart panaszkodni, nehogy az asszony a fejéhez vágja: - Úgy kellett neked! Aztán a beszélgetés végén mégis kibökte azt a bizonyos „szobai levegőt", ahol oxigén csak kapkodva volt jelen, keverék formájában.

A véletlen úgy hozta, hogy két hónap múlva ismét összefutott az elvált feleségével az utcán. Beültek egy presszóba egy kávéra meg egy kis csevegésre.

Az asszony hozta elő, a beszélgetés során:

- Nem akarsz egy jobb albérletet? – szólt a kérdés.

- Dehogynem! – vágta rá, szinte gondolkodás nélkül N. Sándor. Itt egy kis szünet következett, a volt feleség folytatta:

- Mit szólnál ahhoz, ha én kiadnám neked albérletbe a volt szobádat. Természetesen fürdőszoba használattal. Itt nincs dohány füst, a terepet ismered, én nem zavarlak, el leszel nyugodtan. Egy kikötésem van, az albérletbe nőt nem hozhatsz, Az árban majd megállapodunk. Ebben maradtak.

N. Sándor gondolkodott. Nem is lenne rossz, még ha albérletnek nevezik is. Hányan élnek így egy bizonyos idő után, mintha tényleg albérletben lennének, mert az együttlétek a több év alatt már rég elkoptak.

A legközelebbi találkozásnál, megegyeztek a részletekről.

- Fizetsz nekem – mondta az elvált feleség – a 160 ezer forintos nyugdíjadból havi 120 ezret. Ez egy tisztességes albérleti díj.

N. Sándor mindjárt egy gyors költségvetést készített önmagának. – Még maradna 40 ezer, nem is rossz!

- Akkor rendben! – mondta az elvált feleségének.

- Mikor költözhetek? – kérdezte hirtelen és izgatott lett.

- Jöhetsz holnap is – mondta az elvált feleség. – Ha jó leszel, még kapsz naponta egy-egy tányér levest. Az, még belefér az alkuba.

N. Sándor már elképzelte, ott ül a régi asztalnál és kanalazza a húslevest, amelynél finomabbat, csak az ő elvált felesége tud főzni.

◙

Az én autóm

Sándor Gabriella vagyok**,** most érettségiztem a gímiben, tehát tizennyolc elmúltam. Már korábban elhatároztam, hogy erre az időre lesz nekem autóm. De ehhez jogosítvány is kell. Még nem volt munkahelyem, jövedelmem sem. Anyám, apám tudta nélkül adott pénzt a vezetésre. Jártam rendesen, kétszer elvágtak, de meg lett a jogsi. Azt már sehogy sem tudtam elképzelni, hogyan lesz nekem autóm.

A véletlen hozta, hogy azzal a sráccal, akivel akkor jártam, betévedtünk egy autókat forgalmazó telepre. Egy CBA forgalmi rendszámú Opel Cadet nagyon megtetszett. Napokig őrlődtem rajta, de egyik este apámnak jó kedve volt és előrukkoltam az autó tervvel. Érdekes módon nem sokat töprengett. Annyit mondott, ha 700 ezerbe kerül, akkor ad 500 ezret meg 200 ezret. Ez kifutja, de az utóbbi összeget, ha dolgozom, havi 10 ezer forintonként törlesztenem kell. Ez arra lesz jó, megtanulok spórolni. Megvettük az autót, én voltam a menő csajszi. Irigykedtek az osztálytársaim. Lett munkahelyem, törlesztettem.

Négy évig bejártam az országot, apámékat is elvittem párszor, hadd nézelődjenek. Egyik alkalommal mentem a főúton, nekem volt elsőségem, oldalról belém szalad egy fazon. A kocsimnak kitört az első kereke, meg oda lett a hűtő is. Peches voltam, mert a fickó éppen rendőr volt. Az erősebb kutya elve érvényesült. Egy autómentő bevitte az autómat egy műhelybe. Azt mondták 700 ezerét megjavítják. különben roncs az egész. Elment a kedvem az autózástól. Közben külföldön vállaltam munkát, a roncsot a családra hagytam, szegények, sajnáltam őket. Később mesélték, hogy a roncsot még a bontó is csak akkor vállalta, ha oda szállítják az öregék. Ez fuvardíjba is legalább 50 ezret jelentett volna.

A fater, egyszer szerzett egy autószerelőt, aki megnézte, mondta a felesége pont ilyen autót szeretne, persze ha kilesz javítva. Adott érte 20 ezer forintot és nekem csak az autóm emléke maradt meg.

◙